Otuz ikinci sene. Sayı: 4524 — 168

Tasviri Efkâr

MÜSTAKİL YEVMÎ GAZETE

Telefon: 20520

Telg. Tasviriefkâr İstanbul

Çarşamba 23 Birinciteşrin 1940

Asker ailelerine yardım için

Samsun, 22 (A. A) — Bugün Ticaret Odasında toplanan tüccarlarımız asker ailelerine yardım için teberruatta bulunmuşlardır. Bu toplantıda bulunan yirmi tüccar ilk parti yardım olarak 5150 lira vermişlerdir. Teberruata hararetle devam edilmektedir.

Birimiz de kâmil insan değiliz. Fakat hepimizin hedefi, seciyemizi de, her şeyimizi de kemale vardırmak olmalıdır.

* *

(Şerhi 2 nci sahifemizde)

Son günlerde İtalyan tayyarelerinin rahatsız ettikleri Fastan bir manzara

Bulgaristan ve Balkanlar

Bulgar hükûmeti diğer bir Balkan devletinin aleyhine müteveccih bir harekete iştirak etmiyecekmiş

Londra, 22 (A.A.) — Reuterin Belgraddaki muhabiri Balkan vaziyeti hakkında şunları yazıyor:

Almanlar bütün Rumen yollarının kontrolünü istemektedirler. Almanların garpteki ordularını, İngiltereyi âtıl bırakmak için muhafaza edecekleri ve ablukayı kırmak maksadile, Basraya doğru Balkanlar üzerinden bir tazyikte bulunmaları muhtemeldir.

Bir Viyana haberine göre, Macarlar ve Bulgarlar, Alman askerlerinin kendi arazilerinden geçmelerine müsaade etmişlerdir.

Kışın Tuna donduğu için, büyük

(Devamı sahife 3. sütun 3 de)

Bulgar Sobranyası

Times'in makalesi

Türkiye gürbüz istiklâlini muhafaza ettikçe mihverin Grazianiye yardımına imkân yoktur

Londra, 22 (A.A.) — Times gazetesi «Balkan stratejisi» başlığı altında yazdığı başmakalesinde diyor ki:

Türkiye gürbüz istiklâlini muhafaza ettikçe, Yunanistan sıkı durdukça ve Suriyedeki Fransızlar, Romanın taleplerine tam mutavaat göstermekten imtina eyledikçe Mihverin, Mareşal Graziani'nin çok geri kalmış garpten ilerleyişine, şimalden müessir yardımda bulunmasına imkân yoktur.

Yunanistanın bir askerî yardım talep etmesi takdirinde veyahut hâlen Rumanyanın muhakkak surette hissettiği gibi, Yunanistanın da hareket serbestisinden mahrum kalacak derecede bir tazyika tâbi tutulmak üzere bulunduğunun görülmesi takdirinde alınacak tedbirler, bu suretle en büyük ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

Şarki Akdenizde eserden müessire intikal çok sarihtir ve Mihverin bugün Rumanyada takip ettiği siya -

(Devamı sahife 3. sütun 4 de)

Deblokaj yolu ile

Albay Beck tevkif edildi

Hapishaneye gönderildi ve 1,5 milyon leylik rüşveti de irat kaydedildi

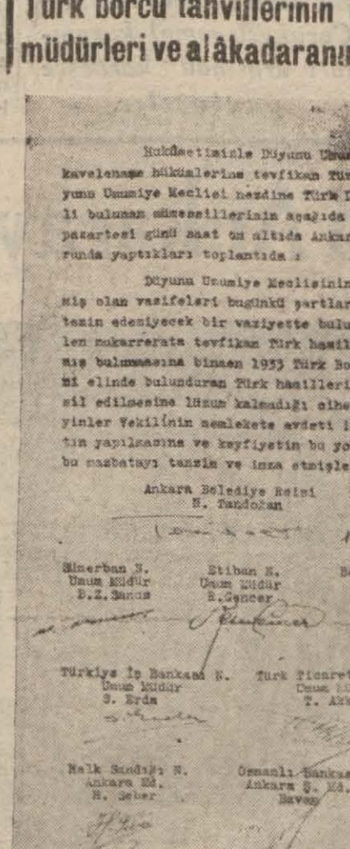

Eski Polonya Hariciye Nazırı Beck (Yazısı 3 de)

Harice mal sevk edilmesi menedildi

Ankara, 22 (Hususî) — Tesisatı hükümetçe satın alınan bazı ecnebi şirketlerinin hükümetimizle akdettikleri mukaveleler veya devlet dairelerile yapılan malzeme mukaveleleri ve devlet obligasyonları taksitleri ve emsali gibi mukaveleler ahkâmına göre, memleketimizden mal mübayaa edilerek ihraç edilmesine müsaade edilmişti. Fakat bu gibi ecnebi şirketlerinin bugünkü ahval ve şerait dahilinde memleketimize külliyetli miktarda döviz getiren kıymetli mallarımızı deblokaj suretile ihraç etmesi, milli ekonomimiz bakımından muvafık görülmemiştir. Bu itibarla Ticaret Vekâleti İstanbul ve İzmir Ticaret Müdürlüklerile bütün ihracat birliklerinin bazı noktalara dikkat etmeleri lüzumuna karar vermiştir. Bu karara göre evvelâ alâkadar mercilere verilecek ihraç lisansının üstüne (serbest döviz) damgası basılacaktır. Lisans taleplerinde tediye şartını yazmamış olan ihracatçılara lisans verilmiyecektir. Serbest dövizli memleketlerle aramızda herhangi bir anlaşma bulunup ta ihraç edilecek malın mukabili serbest dövizle getirileceği, talepnamelerde kambiyo mercilerinin de vizesinin bulunması şarttır. Bu damga ve vize bulunmazsa gümrük idareleri malın ihracına müsaade etmiyeceklerdir.

Antonesko İtalyaya gidiyor

General Antonesko

Bükreş, 22 (A.A.) — Stefani ajansından: Rumanya Devlet Reisi General Antonesko, Duçenin davetine icabetle yakında Romaya gidecektir.

Bu ziyaretin yapılacağını, İtalyan gazeteleri muhabirlerine bizzat General söylemiştir.

Tramvaylarda oturacak yerler azaltılıyor

Malzeme buhranına karşı Tramvay İdaresi bazı tedbirler aldı

Son vaziyetler dolayısile Avrupadan malzeme gelmediği için birçok tramvay arabaları muattal bir vaziyette kalmıştır. Bu arabaların şimdilik tamirleri gayrikabil olduğundan ve yolcu adedi de arttığı için günden güne tramvaylarda izdiham fazlalaşmaktadır. İzdihamın önüne geçmek için halkımızdan bazıları Belediyeye müracaatta bulunarak, tramvay ara-

(Devamı sayfa 3, sütun 5 te)

Günün yazısı

M. Churchill'in dünkü kuvvetli nutku

M. Churchill, İngilterenin canlı siyaset adamlarından biri olmakla maruftur. Selefi M. Chamberlain ne kadar sakin, ne kadar yumuşak bir adam idiyse, M. Churchill de onun tamamile aksidir; şiddetlidir, heyecanlıdır, hareketi ve büyük sözlü nutukları sever. Gençliğinde gazetelerin harp muhabirliğini yapmış, Hindistanda, Transvalda, Mısırda İngiliz ordusu saflarında fiilî harp de etmişti. Harbi Umumide evvelâ Bahriye Nazırlığında bulunmuş, sonra Mühimmat Nazırlığı etmiştir. Bu itibarla Harbi Umumi tecrübesini görerek, bu harbi de idare etmek vazifesini üzerine alan galiba yegâne devlet adamıdır.

Bilhassa geçen harpte Nazırlık etmiş olması, bu harpte tabii çok işine yaramaktadır. Tab'an çok uğraşıcı, çok kavgacı ve titiz bir adam olması yüzünden bazan ilkbaşlar mevkiinden uzaklaşmak mecburiyetinde kalmıştır. Son senelerde kabinede kendisine hiçbir nezaret verilmemekte idi. Halbuki bugünkü harp çıktığı sırada ve ondan bir iki sene evvel işbaşında bulunmuş olsaydı, cidalciliğine ve atılganlığına nazaran, ihtimal ki harbin mukaddemâtı tâ başından itibaren büsbütün başka türlü olurdu.

Zaten iktidar mevkiine gelmeden evvel İngilizce ve Fransızca gazetelerde muntazaman neşrettiği makalelerde İngiliz siyasetinin çok mülâyemetle idare edilmekte olmasını şiddetle tenkid eylemekte, bu mülâyemet devam ettiği takdirde felâketin önü alınmak şöyle dursun, bilâkis tacil edilmiş bulunacağını ısrarla tekrarlayıp durmakta idi. Sonraki vukuat M. Churchill'in bu iddialarında pek haklı olduğunu göstermiştir.

İngiliz İmparatorluğunun ve milletinin hayat ve mematı eline tevdi edildiğindenberi ise, İngilterenin harp kabiliyetinin ve mukavemet kudretinin artmış olduğuna hiç şüphe yoktur. Fransız cephesi harbinde, yâni bundan topu dört ay evvel İngilizler, harp üzerinde müessir olacak miktarda tayyareye malik değildiler. Eğer şimdi İngiltereden kalkıp Berline kadar giden ve saatlerce Alman payitahtını döven tayyareler o vakit ellerinde bulunmuş olsaydı, Almanların Fransız cephesi harbini o kadar sürat ve kat'iyetle kazanamıyacakları muhakkak gibiydi. Şu dört ay zarfında münasiran M. Churchill'in canlı çalışmaları, teşvikleri, harpten yıldığını bizzat göstermesi sayesinde bugün artık İngiliz adalarının bir istilâya uğramak ihtimali hemen hemen ortadan kalkmıştır.

M. Churchille'in dün akşam irad ettiği nutukta, hakikaten hoşa giden yerler vardır. Meselâ nutkun bir yerinde Alman Devlet Reisine hitaben şu sözleri söylüyor:

«Burada Her Hitlerin bir yığın külî haline koymak iddiasında bulunduğu ve tayyarelerinin şu anda bombardıman ettiği bu Lon-

TASVİRİ EFKAR

(Devamı sayfa 3, sütun 4 de)

Kahire ve civarı

İtalyan hücumuna uğradı, alarm yarım saat sürdü

Londra, 22 (A.A.) — 21/22 gecesi, havaların fena gitmesi dolayısile, her iki taraf da, tayyare hücumlarında eski şiddeti göstermemiştir.

Almanlar Londraya hücum etmiş, şehirde bazı binalar yıkılmış, birkaç kişi ölmüş ve yaralanmıştır.

Ticaret müesseselerine isabetler vaki olmuş ve nüfusça zayiat olmuştur. İngilterenin diğer şehirleri üzerine de mutad hücumlar yapılarak bazı hasarat ve telefat verdirilmiştir.

İngiliz istihbarat servisinin bildirdiğine göre, pazarı pazartesine bağlıyan gece, İngiliz tayyarelerinin Berlin üzerine yaptıkları taarruz çok şiddetli olmuş, şehrin muhtelif noktalarına istasyonlara bombalar düşmüştür. Yine İngiliz tayyarelerinin şimali İtalya üzerine yaptıkları hücumda da, Turin ve Milanodaki sınai tesisatı bombalanarak bir çok yangınlar çıkarılmıştır.

Kahire civarına yapılan hücumlar

Kahire, 22 (A.A.) — Mısır Milli

(Devamı sayfa 3, sütun 2 de)

Harp vaziyeti

Artık İngiliz donanması harp hareketlerinde de varlığını göstermiye başladı

Yazan:

Eski Ordu Kumandanlarından Emekli General

Ali İhsan Sâbis

Harp vaziyetinde henüz bir değişiklik yoktur. Hava akınlarında dikkate şayan bir hal, her iki tarafın tayyare zayiatının azalmasıdır. Bazan İngiliz resmî tebliğlerinde dahi «Yedi düşman tayyaresi düşürdük; sekiz tayyaremiz avdet etmemiştir» gibi haberler görülmektedir. Soğuk havalar, buz tutma hâdiseleri hava hücumlarına tesire başlamıştır. Hava akınları yapan tayyare adetleri azalmış; buna mukabil akın adetleri çoklaşmış ve sıklaşmıştır.

Alman tayyare hücumlarında gözetilen esaslı maksat, İngiliz fabrikalarını daimi alarm halinde tutarak ameleyi sığınaklara koşturmak ve fabrikaların işlerini aksatmaktır.

Uzakşarkta, 18 birinciteşrinde, Birmanya yolu açıldığı zaman, Japon tayyareleri bu yolu bom-

(Devamı sayfa 3, sütun 2 de)

Ege havzasında şiddetli bir zelzele oldu

Sarsıntı Rumanyada, Edirnede ve şehrimizde de hissedildi

İzmir, 22 (Hususî) — Dün geceki zelzele çok şiddetli olmuştur. Halktan çoğu geceyi evlerinde geçirmiye cesaret edemiyerek meydanlarda toplaşmışlardır. Şehrimizde zelzele âleti bulunmadığından zelzele, merkez üstünün tayini mümkün olmamıştır.

(Devamı sahife 2, sütun 6 da)

Ramide feci bir cinayet işlendi

Bedbaht bir adam metresini öldürdükten sonra gömdü

DÜN ÖĞLEDEN SONRA RAMİ CİVARINDAKİ BÜYÜK BAHÇELERDEN BİRİNDE BİR KADIN CESEDİ BULUNMUŞTUR. VAKA MAHALLİNE GÖNDERDİĞİMİZ BİR ARKADAŞIMIZIN YAPTIĞI TAHKİKATA GÖRE BU HEYECANLI HÂDİSENİN MAHİYETİ ŞUDUR:

Katil Danyel

Cinayetin işlendiği mahalle gittiğimiz zaman bütün Rami halkı 3 numaralı evin önüne toplanmış, bu esrarengiz cinayetin işlendiği yeri ve kadının 10 gün gömülü kaldığı mezarı görmek istiyorlardı.

Güç halle kalabalığı yararak içeri girebildik.

Mezarın önünde

Şimdi bir insan uzunluğunda kazılmış genişçe bir hendeğin önündeyiz. Korku ve heyecandan yüzü sapsarı kesilmiş bir adam, şaşkın şaşkın yüzüme bakıyor:

«— Ben bostanın sahibi avukat Nazminin vekiliyim, Çiftliği idare eder, ineklere bakarım. İsmim Fehmidir.

«— Buradan cesedi çıkarılan kadını tanır mısın?

«— Evet, Madam Sahaines, dedi,

(Devamı sayfa 3, sütun 7 de)

Türk borcu tahvillerinin ekseriyetine sahip banka müdürleri ve alâkadaranın verdikleri kararın sureti

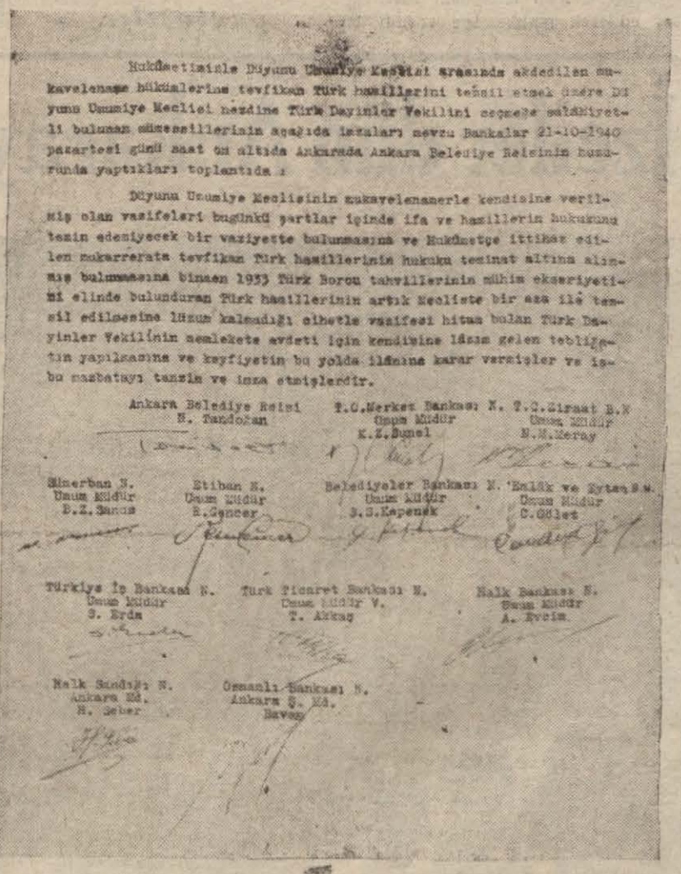

Hükumetimizin Düyunu Umumiye Meclisinin bugünkü şartlar dahilinde vazife görmesine imkân kalmamış olduğundan, hükûmetin Meclise mevdu vazifeleri ifaya karar verdiğini dünkü nüshamızda bildirmiş ve Türk borcu tahvillerinin ekseriyetine sahip Türk hâmillerini temsilen Türk bankaları mümessillerinin ittihaz ettikleri kararı yazmıştık. Yukarıdaki klişe banka müdürlerinin ve alâkadarların aldıkları karar suretini göstermektedir.

İşaretler

Yeni nizam ve Türkiye

Peyami SAFA

İtalyan ajansının Bulgaristandan alıp etrafa yaydığı bir hükme göre, Türkiye ve Yunanistan, eski bir dünyanın yıkıldığını ve yerine yenisinin doğduğunu henüz anlamamışlar.

Ben, resmî Türkiyenin değil, yalnız telkin ve temsil salâhiyeti bu sütunun kadrosu içinde kalan bir Türk muharririnin yeni nizam davası önündeki fikirlerini hulâsa edeceğim. Bu fikirlerle amme düşüncesinden ayrılmadığımı sanıyorum.

Yeni nizam Versailles sistemine isyan mıdır? Davanın bu zaviyesinde, Türk İstiklâl harbini yapan bir milletin, on dokuz sene sonra başkalarından, hele Bulgaistandan alacağı hiç bir ders yoktur. Versailles sistemine dahil bir muahedeye süngüsünü ilk saplıyan millet Türklerdi. Komşumuz Bulgarlar henüz bu isyanın nazarî safhasında emekliyorlar.

Yeni nizam, dünyanın kapitalist ve emperyalist iktısadî sistemine isyan mıdır? İçeride otarşi ve dışarıda kliring mi ifade eder? Türk millî ekonomisi, garp kapitalizminin istismar tuzağına millî servetini kaptırmamak için on senedenberi plânlaşmış ve kendi yağile kavrulmanın bütün çarelerine başvurmuştur. Dışarı ile alışverişinde de olmıyan altınlarına değil, alnının terine güveniyordu. Yine de öyledir.

Yeni nizam, millî birliği temsil eden tek partiyi ve tek şefi bir milletin yekpare çelik bir halka halinde kuşatması mıdır? Türkiye, Bulgaristan da, Almanyadan da, hattâ İtalyadan da evvel bu nizamın içindedir ve onun müessisi olmak gururunu taşır.

Yeni nizam, milletlerin, milletleri istismar sistemine isyan mıdır? Yeni Türkiyenin bütün askerî ve siyasî tarihi, bu isyanın tarihinden başka bir şey değildir.

Fakat yeni nizam, çoban milletlerin değneği altında koyun milletlerin, arkalarından dürtüle dürtüle, evvelâ çayıra, sonra ağıla, oradan da mezbahaya sürülmesi demekse, Bulgar komşularımızın yolu açık olsun, biz o sürüye dahil değiliz ve bizim o değnekten daha sağlam ve daha keskin bir müdafaa cihazımız vardır: Süngümüz!

ZİRAÎ BAHİSLER

Ağaç da insan gibi bakıma muhtaçtır!

Geçen gün Boğaziçinin ağaçlandırılması hakkında başmuharririmizin yazdığı bir makaleden ilham alan Mersinli bir okuyucumuz aşağıdaki yazıyı göndermiştir:

Elime geçen bir istatistiğe göre bir sene evvel yalnız Mersin ve köylerinde (10.249) dönüm arazi üzerinde (512.450) tane portakal ve limon ağacı olduğunu öğrendim. Her sene de dikmiye hararetle devam edildiğini kendim görüyor ve biliyorum.

Bu arazi ve ağaçlar, elbette Vekâletin emri üzerine sayılmış ve yazılmıştır. Acaba bu kadar ağaçta herhangi bir hastalık var mıdır- Varsa hangi cins hastalıklardır ve bunlar hakkında şimdiye kadar ne yapılmıştır, ne yapılması lâzımdır, diye de sorulmuş mudur?

Her sene Mersin sahasında memleketimizin diğer aksamına nisbetle daha fazla ağaç dikildiğini ve oldukça fenne uygun olduğunu, yine -salâhiyetli ağızlardan duydum.

Maalesef mevcut bahçeler, sahibinin tasarlamasına ve her bahçıvanın becerebildiğine göre yapıldığından, dikim ve bakımının fen ve ilimle alâkası olmayıp biribirine benzemiyen öksüz bahçelerden ibarettir. Alâkadarların, portakal ve limonu çarşı ve pazarlarda görmesi kâfi değildir.

Birkaç misal vereyim:

1 — Limon ağaçları, dallarının ucundan başlıyarak tedricen köküne kadar kuruyor.

2 — Limon ağaçları sakızlanıyor.

3 —Portakal ağaçları meyvasını döküyor ve dökülen kısım kesildiğinde kabuğunu delip içine işliyen kurtlar görülüyor.

4 — Ağaçlarda pamuklanmış böcek görünüyor.

Tarsus, Silifke, Anamur, Mut ve Anaypazarı kazalarını ihtiva eden Mersin vilâyeti, merkezde icrayi vazife eden bir tek Ziraat Müdürü ile idare edilmektedir. Acaba merkezde muhtelif vazifelerde istihdam edilen narenciye mütehassısı gönderilemez mi?

İstatistiğin ve hakikatin gösterdiği veçhile narenciye, mühim mevki ihraz eden Mersine mütehassıslar getirilmelidir. Bahçeler, teker teker gözden geçirilmeli ve derhal hastalıkların tedavisi esbabına tevessül edilmeli ve hastalığın sebebi neş'eti ve bir daha gelmemesinin çaresi bahçe sahibine öğretilmeli ve ağaçlar nasıl ve ne kadar mesafe ve derinlikte dikilir ve nasıl bakılır ve terbiye edilir, bilfiil öğretilmelidir. Bu uğurda bir mütehassıs kâfi olmadığı gibi, birkaç tane ve seyyar olmalıdır.

Dahası var: Her sene meyvalar (Volk) adında bir ilâçla dezenfekte edilirdi. İki mevsimdir, bahçeler bundan mahrumdur. Belki de meyvaların kurtlanmasındaki sebeplerden birisi de bundan ileri geliyodur?

Ağaç da insan gibi bakıma ve tedaviye muhtaçtır. Hattâ natuk olmadığından, daha güçtür. Vaziyeti siyasiyeden bunlar da müteessir ve muztariptir. Aranılan ilâç ve sun'î gübre bulunmuyor! Gönderilecek mütehassısların vazifesinde bihakkin muvaffak olması için lâzım olan ilâçların da temin edilmesi şarttır. Şimdilik bu kadar.

A. Rahmi Tunçbilek

İhracat, İthalât Birlkleri

Son günlerde bazı gazeteler, İstanbul ithalât ve ihracat birliklerinin Ticaret Odasına bağlanacağını yazmışlardır. Ankaradan dönen Birlikler Umumî Kâtibi Salih ise bu haberleri tamamen tekzip ederek dün bir muharririmize demiştir ki:

«— Ankaraya, Takas Limited şirketinin işleri için gittim. Şirketin müddeti bu ayın 28 inde bitiyordu. Müddet, Vekiller Heyetinin kararile 941 senesi sonuna kadar uzatıldı.

Birliklerin, Ticaret Odasına bağlanacağı hakkında bir karar olmadığı gibi, böyle bir şey mevzuubahs dahi olmamıştır.»

Diğer taraftan Umumî Kâtip tarafından Ankarada Vekâlete tasdik ettirilen birliklerin yeni kadro ve bütçeleri dünden itibaren tatbika başlanmıştır. Birçok memurların açıkta bırakıldığı haberleri de doğru değildir. Mecburî sebeplerle yalnız bir odacı ve bir tahsildar açıkta kalmıştır. İşleri birleşen birçok memurlar vazifeleri tadil edilerek ayni para ile kadrolarda kalmışlardır.

Dahiliye Vekili Ankaraya gitti

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Faik Öztrak, dün akşamki Ankara ekspresile Ankaraya hareket etmiştir.

Vekil, dün de şehrimizdeki tetkiklerine devam etmiş ve geç vakte kadar Belediyede meşgul olarak Vali ile görüşmüştür.

Bol balık çıkıyor

Epey bir zamandanberi havaların soğuk ve rüzgârlı gitmesinden, balık tutulamıyordu. Son günlerde fırtına durduğundan balık tutulmıya başlanmıştır.

Dün 36 bin çift palamut ve 10 bin çift torik tutulmuştur. Yunanistana ihracat yapılmıştır.

İzmirin bir köyünde cinayet

İzmir (Tasviri Efkâr) — Şehrimize bağlı Değirmendere nahiyesinin Gönüdür köyünde Ali oğlu Kâmil Kırlı, kavga ettiği Süleyman oğlu Ali Kızılı bıçakla kalbinden yaralıyarak öldürmüştür. Katil tutulmuş ve adliyeye teslim edilmiştir.

Haşlanarak öldü

İzmir (Tasviri Efkâr) — Alsancak gar şefi Şükrü Akdoğanın küçük kızı Akay, mutfaktaki gaz ocağını kurcalarken, üzerinde kaynıyan tencereyi devirmiş, zavallı yavru, vücudünün muhtelif yerlerinden haşlanmıştır. Yaralı çocuk hastahaneye kaldırılmışsa da bir gün sonra ölmüştür.

İzmir teşkilâtlandırma Baş Kontrolörlüğü

İzmir, 22 (Hususî) — İzmirdeki Teşkilâtlandırma Baş Kontrolörlüğü Ticaret Vekâletinin emri üzerine ilga edilmiştir.

İzmirde makara muhtekiri

İzmir, 22 (Hususî) — Yirmi beş kuruşluk makarayı yüz kuruştan satan iplikçi Osman isimdeki tüccar tevkif edilerek mahkemeye verildi.

Türk - Rumen ticareti inkişaf ediyor

Müzakereler müsbet netice verdi, heyetimiz döndü

Zeytinyağı ihracına mukabil Rumanyadan petrol alıyoruz

Dün Rumanyadan gelen ticaret heyetimiz kendilerini karşılıyanlar arasında

Bazı ticarî görüşmeler yapmak üzere Bükreşe gitmiş olan ticaret heyetimiz dönmüştür. Müzakereler, müsbet şekilde neticelenmiş, Türk - Rumen ticaret anlaşmasının tatbikine lüzumlu bütün teferruat tesbit edilmiştir. Bu arada Rumenlerin, memleketimizden alacakları pamuklara ait bir de mukavele imzalanmıştır.

Türk - Rumen anlaşması malûm olduğu üzere ay başından itibaren meriyete girmiştir. Meriyete girmediği ve bunun için tasdik edilmek lâzımgeldiği gibi haberler doğru değildir.

Yeni anlaşmıya göre, iki taraf biribirine mal göndermiye de başlamışlardır. Rumenler, memleketimizden zeytinyağı, palamut almışlardır. Muntazaman petrol ve müştakkatı da vermektedirler. Bugünlerde Rumanyadan bazı tüccarlar ve müessese mümessilleri şehrimize gelecekler ve mal mübayaasına girişeceklerdir.

Macaristandan madenî eşya gelebilecek

Madenî eşya tedariki için orta Avrupaya giden heyetimiz dönmüştür. Heyet, Bulgaristan ve Yugoslavyada mal bulamamış, fakat Macaristanda birçok tekliflerle karşılaşmıştır. Macarlar ellerinde bulunan demir ve muhtelif madenî eşyaları memleketimize gönderebileceklerini söylemişlerdir. Bu arada çivi ve çivi imaline mahsus demir malzeme de vardır. Yalnız Macarlar, bu mallar mukabilinde bizden pik demir istemektedirler.

Mal bedellerinin dolarla ödenmesini kabul etmemişler ve pik demir istemekte ısrar etmişlerdir.

Vaziyet, Ticaret Vekâletine bildirilmiştir. Teklifleri hükûmetimizce kabul edildiği takdirde, bir ay içinde Macaristandan mühim miktarda madenî eşya ve çivi ithali kabil olacaktır.

Türk - İngiliz ticareti

İngilizlerle Ankarada yapılmakta olan ticarî müzakerler müsbet bir şekilde neticelenmiştir. İngilizler yalnız incir ve üzümlerimizden 3 milyon liralık mal alacaklardır. Mukabilinde bize gümrüklerimizde bulunan Hindistan menşeli bir milyondan fazla çuvalı da vereceklerdir.

İsviçre ile ticaretimiz

Son günlerde İsviçreye mühim miktarda ihracat yapmamız üzerine bu memleketten 1 milyon Türk lirasından fazla alacağımız birikmiştir. İsviçreden ithalâtımızın artarak muvazene temin edilmesi için Ticaret Vekâleti tedbir almıştır.

Bu yoldan olarak Takas Limited şirketi, İsviçreden takas yolile yapılacak ithalât için akreditif açmıya başlamıştır.

Şimal memleketlerile

Ticaret Vekâleti tarafından ticarî temaslar için şimal memleketlerine gönderilen Halim Sabit, Stokholme varmış ve alâkadarlara bir rapor göndermiştir. Raporda, Berlinde Alman hükûmet adamlarile yaptığı tamasların çok müsbet olduğu ve şimal memleketlerinden alacağımız malları Almanya tarikile getirebileceğimiz bildirilmektedir.

Fitre ve zekâtını Türk Hava Kurumuna ver. Bu para (Hava, Kızılay, Çocukesirgeme) kurumları arasında kardeşçe paylaşılır.

Istanbul Mebusları ve dilekler

Bundan bir müddet evvel İstanbul Meb'usları, halkımızın dileklerini dinlemişler ve mühim olanların yerine getirileceklerine dair söz vermişlerdi. Bugün saat 14,30 da bu hususta İstanbul Meb'usları, Parti binasında bir toplantı yapacaklardır.

Vali ve Belediye Reisi de bu toplantıda bulunacak ve halkın dileklerinin nasıl yerine getirilebileceğine dair meb'uslarımıza cevap verecektir.

Ege havzasında şiddetli zelzele

(Birinci sahifeden devam)

Zelzelenin dört saniye sürdüğü anlaşılmıştır. Vali Fuat Tuksal zelzeleye dair bana şu beyanatta bulunmuştur:

— Gece saat 21,57 de şiddetli fakat süreksiz bir sarsıntı olmuştur. Bu sarsıntı Menemen, Foça, Kemalpaşa, Torbalı ve Kuşadası kazalarında şiddetli, Tire, Bayındır kazalarında orta derecede, Bergama, Urla, Seferihisar, Çeşme, Karaburun ve Ödemişte hafif hissolunmuştur.

Dikilide pek hissedilmemiştir. Gerek İzmirde, gerek kazalarımızda hamdolsun zayiat ve hasarat yoktur.

İstanbulda da hissedildi

İstanbul, 22 (A.A.) — Bu gece biri saat tam 22 de, diğeri saat 0,18 de iki hafif ve bu sabah saat 8,32.57 de şiddetli olmak üzere üç zelzele kaydedilmiştir.

Zelzelelerin merkez üstünün, cenup istikametimize çok yakın ve İstanbuldan 360 kilometre mesafede bulunduğu tahmin edilmektedir.

Üçüncünün tahribat yapmış olması muhtemeldir.

Zelzele Rumanyada da hissedildi

Bükreş, 22 (A.A.) — Stefani ajansından: Biri saat 8.38 de, ikincisi beş dakika sonra olmak üzere üç zelzele olmuş ve halkı telâşa düşürmüştür. Bu zelzelelerin ikincisi en şiddetlisi olmuş ve 25 saniye devam etmiştir.

Bükreşin Jeo - Dinamik Enstitüsünün ilk kayıtlarına göre zelzelenin merkez üstü bizzat Rumanyada bulunmaktadır. Payitahtın bir çok mahallelerinde halk, paniğe tutulmuş ve sokaklara fırlamıştır.

Evlerin yüzü, tavanlar çatlamış, eşyalar devrilmiş, camlar kırılmıştır. Bir çok mahallelerde telefon muhaberatı kesilmiş, elektrik telleri kopmuştur. Şehrin merkezinde tramvay seyrüseferi yarım saat durmuştur.

GÖRÜŞLER ve DÜŞÜNÜŞLER

Düşmanlığın en çirkin

En çirkin düşmanlık, iki dost, iki kardeş arasında kopan, iki dostu ve iki kardeşi biribirine düşüren, ikisini de âleme rezil eden, ikisini de düşüren ve alçaltan, nihayet ikisinin de belki maddeten, fakat muhakkak ki mânen ölümlerine sebep olan düşmanlıktır.

Dostlar ve kardeşler, biribirlerinin bütün zayıf noktalarını tanıdıkları ve bu zayıf noktalarından hücum ettikleri için, günün birinde düşman kesildikleri zaman, hiçbir düşmanın veremiyeceği zararı verirler ve hiçbir düşmanın aklından geçiremiyeceği fenalıkları yapmak imkânını bulurlar.

Bu yüzden, bu çeşit düşmanlık hakikaten çirkindir. Belki düşmanlığın en müstereddi ve en tiksindirici şekli budur.

***

Bütün bunları aklımıza getiren hâdise, Fransanın, İngiltereye düşman kesilmek üzere olduğuna dair ortaya çıkan bir takım şayialardır. Bu şayiaların aslı olup olmadığını bilmiyoruz. Fakat aslı varsa, içli dışlı iki dost ve müttefikin biribirine düşman olduklarını göreceğiz, demektir.. Doğrusunu isterseniz, bu manzarayı görmemek daha iyidir. Çünkü bu çeşit düşmanlıklar, gayritabiîdir. Ve gayritabiî olduğu için havsalanın almıyacağı bir takım ifratları tecelli ettirir. Bu ifratların her biri, karşı tarafı âzamî derecede kötülemek, karşı tarafın elle tutar yerini bırakmamak gibi bir maksadı istihdaf ettiği için arada emniyet, itimat, dostluk, arkadaşlık hesabına ahlâki, insanî ne kadar umdeler ve prensipler varsa hepsi ayaklar altına alınır. Bu manzaraya şahit olmaktansa, olmamak daha iyidir. İnsanlık hissi, tereddinin bu derecesine karşı isyan eder ve insanlık hislerinin bu derece düşkünlüğe uğramasını istemez.

***

Şayet Fransa eski müttefikine ve sıkı fıkı dostuna karşı harbe iştirak etmek gibi bir vaziyet alacak olursa, bunu artık insanlık ve medeniyetin tam iflâsı mânasında telâkki etmek hiç de mübalâğa olmaz. Dünyanın en ileri ve en medenî milletleri bu şekilde hareket edecek olurlarsa ortada hiç olmazsa Avrupa hesabına, ne insanlık var, ne medeniyet var, demektir.

Bakalım, bu manzarayı da görecek miyiz, yoksa ahlâki bir uyanma, buna mâni olacak mı?

SÜHA SÂKIP

KÜÇÜK HABERLER

İktısat haberleri:

★ *İZMİR TEŞKİLÂTLANDIRMA KONTROLÖRLÜĞÜ* — İstanbuldan sonra İzmirdeki Teşkilâtlandırma Baş Kontrolörlüğü de Ticaret Vekâleti tarafından lâğvedilmiştir.

★ *HİNDİSTANDAN ÇUVAL GELDİ* — İzmirdeki Çuval ve Kaneviçe İthalât Birliği, Hindistandan 100 bin tane çuval getirtmiştir. Bu günlerde ihracatçılara taksim edecektir.

Denizlerde:

★ *SİLİVRİ MENDİREĞİ* — Münakalât Vekâleti tarafından inşa edilmekte olan Silivri limanındaki büyük mendirek tamamlanmıştır. Cümhuriyet bayramının ikinci günü merasimle açılacaktır. Açılışı bizzat Münakalât Vekili Ali Çetinkaya yapamazsa, İstanbul Valisi Lûtfi Kırdar yapacaktır.

Adliyede:

★ *AÇ HIRSIZ* — Yersiz, yurtsuz takımından Hayrettin adında birisi, evvelki gece, Unkapanı civarında Hasanın ahırına girmiş, bir yorganla birkaç çuval çalarken yakalanmıştır.

«— Gece bir şey yememiştim. Üstümdeki elbiseler pek ince ve soğuk şiddetliydi. Gözlerim kararmıştı. Belki yiyecek bir şey bulurum ümidile ahıra girdim. Fakat hiçbir şey bulamadım. Hiç değilse soğuktan donmamak için yorganla çuvalları aldım. Sabahleyin tekrar yerine götürecektim. Fakat yakalandım.» demiştir. Hırsızın tevkifine karar verilmiştir.

★ *BİR KIZ KAÇIRMA HÂDİSESİ* — Bir müddet evvel Çatalcanın Anarşa köyünde cereyan eden bir kız kaçırma vakasının muhakemesine dün, İkinci Ağırceza mahkemesinde başlanmıştır.

Maznun Mehmet adındaki genç, sevdiği Ahmet kızı Bedriyeyi, bir gece Ayşe adında bir komşusunun evine misafirliğe gittiği zaman kaçırmak istemiş, fakat evdekilerin müdahalesi üzerine muvaffak olamamıştır.

Mehmet bundan sonra dışarıda beklemiş ve kız sokağa çıkınca kucaklayıp tekrar kaçırmak istemiştir.

Şimdi mevkuf bulunan Mehmet, dün mahkemede kızın kendi rızasile kaçmak istediğini, yolda beklemesi için sözleştiğini söylemiş, şahitlerin dinlenilmesi için muhakeme başka bir güne bırakılmıştır.

Belediyede:

★ *ÜSKÜDARIN İMARI* — Üsküdardaki Körbakkal caddesile Salacaktaki iskele caddesinin tamirine başlanmıştır. Heyeti fenniyeye ayrılan 700 bin lira kâmilen yeni yollara sarfedildiği gibi tamiratı mütemadiye için de ayrılan tahsisat hemen hemen bitmek üzeredir. Şimdi tekrar bazı caddelerin tamiri için 50 bin liraya daha ihtiyaç vardır.

★ *ASKER AİLELERİNE YARDIM* — Muhtaç asker ailelerine yapılacak yardım için dün, Daimî Encümen Vali muavini Hüdai Karatabanın riyasetinde toplanmıştır. Toplantıda yapılacak yardım hakkında bütün kaymakamların fikirleri sorulmuştur. Bu hususta kaymakamlar şümullü olarak fikirlerini söylemedikleri için toplantı bir kaç gün sonraya bırakılmıştır.

★ *İMDAD OTOMOBİLLERİ* — Sıhhî imdad otomobillerinin fazlalaştırılmasına Belediyece karar verilmiştir. Şimdi 30 bin liraya 16 yeni kamyonet alınacaktır.

Vecizelerin Şerhi

Birimiz de kâmil insan değiliz. Fakat hepimizin hedefi, seciyemizi de, her şeyimizi de kemale vardırmak olmalıdır.

* *

Birimiz de kâmil olduğunu iddia edemez. Çünkü kemal, sonu olmıyan bir gayedir. Kemalin her merhalesini, yeni bir merhale takip eder ve bütün bu merhaleleri tayyetmek hiçbir ferde nasip olamaz. Fakat bu yolda ileri adımlar atmak, bu yolda mütemadiyen yol almak, her insanın elindedir. Bilhassa, her insan, her şeyden evvel seciyesini tekemmül ettirmek için çalışmalıdır. Tekemmül eden bir seciye sayesinde her yolda ve her sahada ileri adımlar atmak mümkündür ve lâzımdır.

Kemalin merhaleleri sonsuzdur. Fakat bunu, ancak bu merhaleleri geçenler bilirler. Yoksa bu merhalelerin haricinde kalanlar, onun ne olduğunu anlıyamazlar. O halde her şeyden evvel bu yola girmek gerektir.

Öğretmenler arasında yeni tayin ve nakiller

— 3 —

Trabzon Kız O. O. Musiki Öğ. Sammme İnebolu O. O. Musiki Öğretmenliğine, Malatya Lisesi Kimya Öğ. Reşide Balıkesir Lisesi Kimya Öğretmenliğine, Antakya Kız Lisesi Türkçe Stajyeri Makbule Gemlik O. O. Türkçe Stajyerliğine, Edremit O. O. Tabiiye Öğ. Hamide İzmir Kız Öğ. Ok. Tabiiye Öğretmenliğine, İzmir Tilkilik O. O. Türkçe Öğ. Cahit, Eyüp Erkek O. O. Türkçe Öğretmenliğine (becayiş), Çorum O. O. Matematik Öğ. Kenan Samsun O. O. Matematik Öğretmenliğine, Bergama O. O. Matematik Öğ. Fevzi İzmir Buca O. O. Matematik Öğretmenliğine, Bartın O. O. Matematik Öğ. Şefik İzmir Tilkilik O. O. Matematik Öğretmenliğine, Bafra O. O. Tarih-Coğ. Öğ. Necip Aydın O. O. Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, Çankırı O. O. Türkçe Öğ. Mezliyet Ankara 3. üncü O. O. Türkçe Öğretmenliğine, Ayvalık O. O. Türkçe Öğ. Sadberk Balıkesir Lisesi Türkçe Öğretmenliğine, Aydın O. O. Almanca Öğ. Salâhattin Kayseri Lisesi Almanca Öğretmenliğine, Muğla O. O. B. Terbiyesi Öğ. Rahmi Bafra O. O. B. Terbiyesi Öğretmenliğine, Manisa O. O. B. Terbiyesi Öğ. Kemal Gönen O. O. B. Terbiyesi Öğretmenliğine, Muğla O. O. Resim Öğ. Necmi Uşak O. O. Resim Öğretmenliğine, Muğla O. O. Musiki Öğ. Sadık Maraş O. O. Musiki Öğretmenliğine, İzmir Kız Lisesi Dikiş - Biçki Öğ. Sabahat Gönen O. O. Dikiş - Biçki Öğretmenliğine, Düzce O. O. Tarih - Coğ. Öğ. Hasan Sinop O. O. Tarih - Coğ Öğretmenliğine, Bursa İkinci O. O. Fransızca Öğ. Avni İnegöl O. O. Fransızca Öğretmenliğine, Kırşehir O. O. Tarih - Coğ. Öğ. Mebruke Nazilli O. O. Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, Zonguldak Çelikel Lisesi Tarih - Coğ. Öğ. Fettah Edirne O. O. Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, Samsun O. O. Tarih-Coğ. Stajyeri Bedia Düzce O. O. Tarih - Coğ. Stajyerliğine, Nazilli O. O. Matematik Öğ. Kâzım Akşehir O. O. Matematik Öğretmenliğine, Muğla O. O. Matematik Öğ. Hicri Adana 1. inci O. O. Matematik Öğretmenliğine, Çanakkale O. O. Tabiiye Öğ. Hüsamettin Tekirdağ O. O. Tabiiye Öğretmenliğine, Muğla O. O. Tabiiye Öğ. Mediha Adana İkinci O. O. Tabiiye Öğretmenliğine, Muğla O.O. Türkçe Öğ. Tahir Denizli Lisesi Türkçe Öğretmenliğine, Giresun O. O. Türkçe Öğ. Sadi Manisa O. O. Türkçe Öğretmenliğine, Denizli Lisesi Türkçe Öğ. Abdüssamet Simav O. O. Türkçe Öğretmenliğine, Merzifon O. O. Türkçe Öğ. Kadri Ödemiş O. O. Türkçe Öğretmenliğine, Denizli Lisesi Edebiyat Öğ. Muammer Edirne Lisesi Edebiyat Öğretmenliğine, Samsun O. O. Fransızca Öğ. İhsan Bilecik O. O. Fransızca Öğretmenliğine, Sinop O. O. Tabiiye Öğ. Şadiye Divrik O. O. Tabiiye Öğretmenliğine, Kayseri Lisesi Tabiiye Öğ. Salt Mersin O. O. Tabiiye Öğretmenliğine, Milâs O. O. Tabiiye Öğ. Muzaffer Muğla O. O. Tabiiye Öğretmenliğine, Afyon L. Tarih - Coğ. Öğ. Kerim Kastamonu Lisesi Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, Kastamonu Lisesi Tarih - Coğ. Öğ. Sadık Afyon Lisesi Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, Balıkesir Necatibey Öğ. Ok. Matematik Öğ. Hamdi Malatya Lisesi Matematik Öğretmenliğine, Bafra O. O. Matematik Öğ. Lûtfi Trabzon Erkek O. O. Matematik Öğretmenliğine, Kastamonu Lisesi Fizik - Kimya Stajyeri Salih Kütahya Lisesi Fizik - Kimya Stajyerliğine, Kırşehir O. O. Fransızca Öğ. Halis Zile O. Okul Fransızca Öğretmenliğine, Ordu O. O. Fransızca Öğ. Hikmet Kastamonu Kız O. O. Fransızca Öğretmenliğine, Kırklareli O. O. Fransızca Öğ. Sait Muğla O. O. Fransızca Öğretmenliğine, Zonguldak Çelikel Lisesi Tarih - Coğ Öğ. Mahmut İnegöl O. O. Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, Kırşehir O. O. Tarih - Coğ. Öğ. İzzet Trabzon Kız O. O. Tarih-Coğ. Öğretmenliğine, Trabzon Kız O. O. Tarih - Coğ. Öğ. Meliha Kırşehir O. O. Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, İzmir Gazi O. O. Tarih - Coğ. Stajyeri Mefharet Edirne O. O. Tarih - Coğ. Stajyerliğine, İnebolu O. O. Türkçe Öğ. Veysi Merzifon O. O. Türkçe Öğretmenliğine, Denizli Lisesi Stajyeri Ahmet Balıkesir Lisesi Stajyerliğine, Manisa O. O. Türkçe Öğ. Hasan Turgutlu O. O. Türkçe Öğretmenliğine, İzmir Kız Öğ. O. Tarih - Coğ. Stajyeri Seniha Trabzon Kız O. O. Tarih - Coğ. Stajyerliğine, Adana Erkek Lisesi Felsefe Öğ. Fatma Adana Kız Lisesi Felsefe Öğretmenliğine, Tire O. O. Tarih - Coğ. Öğ. Hafize Tilkilik O. O. Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, Niğde O. O. Tarih - Coğ. Öğ. Naciye Gönen O. O. Tarih - Coğ. Öğretmenliğine, Mersin O. O. Türkçe Öğ. Sahire Sıvas O. O. Türkçe Öğretmenliğine, Kütahya Lisesi Fizik - Kimya Stajyeri Semiha Erzurum Lisesi Fizik - Kimya Stajyerliğine,

İTİZAR

Mündericatımızın çokluğundan «Rüya Gibi» romanımızı derecedemedik. Karilerimizden özür dileriz.

İzciler dün Ankaraya gittiler

Cümhuriyet bayramında Ankaradaki resmigeçide iştirak etmek üzere İstanbul izcilerinden 432 genç dün öğle trenile Ankaraya hareket etmişlerdir. İzciler 9 gün sonra döneceklerdir. Ankaraya gitmiyen izciler şehrimizdeki resmigeçide iştirak edeceklerdir.

SİYASİ VAZİYET

Fransanın âkıbeti ve İngiltere

Şimdiki büyük harpte mağlûp olan Fransanın hali pek perişandır. Mütareke akdeylemesile Avrupadaki yerlerinin bir kısmı işgalden masun kaldığı halde bir türlü kendine gelemiyor. Esas itibarile toprakları ve müstemlekeleri, kendisi harp harici kalmış olmasına rağmen hâlâ harp sahnesi olmaktan ve tahribata maruz bulunmaktan kurtulamamıştır. Ayni zamanda denizden ve karadan tecrit edilmiş ve mahsur bir haldedir.

Fransanın ne kadar fecî vaziyette bulunduğunu anlamak için Avrupadaki yerlerinin bugünkü vaziyetine şöylece bir nazar atmak kâfidir:

Fransanın üçte ikisi Almanların işgali altındadır. Memleketin Mareşal Pétain hükûmetine tâbi olan kısmının bütün nüfusu 14 milyondur. Almanların işgali altındaki arazinin nüfusu ise 28 milyondur. Ziraî istihsal sahasının da üçte ikisi Almanların elindedir. Memleketin payitahtı Paris, bütün zenginliği ve sanayi müesseseleri ve Fransanın başlıca sanayi ve maden mıntakaları hep Almanların işgali altındadır. Fransa hükûmeti, memleketin elinde kalan üçte birindeki ziraî istihsalât ile burasının yerli nüfusundan başka, harp dolayısile cenuba iltica eden ve henüz yurtlarına gönderilemiyen milyonlarca mülteciyi ve ecnebiyi de iaşe etmek mecburiyetindedir.

Fransanın elinde kalan yerleri ile, işgal altındaki toprakları arasında muvasala kesilmiştir. Mühabere bile açık ve muayyen kartpostallara hasredilmiş bulunuyor.

Fransa, iaşesi için işgal mıntakasından bir şey alamıyor. Zaten mevcut 28 milyon nüfus üzerine bu mıntaka, Almanların mevcudu milyonlara baliğ işgal ordusu ile İngiltereyi istilâ için Fransız limanlarında cemedilerek hazır bulundurulan hareket ordusunu beslemek mecburiyetindedir.

İşgal altında bulunmıyan cenubi Fransa eskiden yiyeceğinin ekserisini garbî Afrikadaki müstemlekesinden tamamlardı. Sıkı İngiliz ablukası dolayısile bu memleketten dahi artık istifade edemiyor.

Mareşal Pétain, parlamentodan, Fransayı felâketine sebep olduğu iddia olunan eski rejimden kurtarmak için yeni zamanın icaplarına uygun olmak üzere kanunu esasiyi değiştirmek üzere parlamentodan gayrimahdut salâhiyet almıştı. Fakat Hariciye Nazırı Baudouin tarafından ahîren beyan edildiği veçhile Fransa hükûmeti, şimdiki gayritabiî ahval ve şerait içinde yeni Fransız rejiminin temeli olacak yeni kanunu esasinin yapılamıyacağı kanaatine varmıştır: Mareşal Pétain hükûmeti, şimdiki felâketten mesul olanları meydana çıkarmak ve eski partilerin başkaldırmalarına mâni olmakla meşgul olup daha ilerisine gitmeyi, sulhten sonraya bırakmıştır.

Fakat Fransa, müstemlekelerinin vaziyetinden bir türlü müsterih olamıyor. Mareşal, kendisinin en büyük yardımcısı General Weygand'ı, Afrikadaki müstemlekeleri kurtarmıya memur etmiştir. Tayyare ile Cezair müstemlekesine gelerek buradaki vaziyeti öğrenen eski başkumandan, daha sonra Tunus Beyi ile görüşmüş ve Fas Sultanını da ziyaret ettikten sonra (Dakar) a gitmiştir.

Harbin kat'î neticesini Akdenizde almak kasdında bulunan mihver devletleri, bu havzaya hâkim olan Fransız müstemlekelerinden istifade etmeyi şüphesiz tasmim etmişlerdir. Fransa hükûmetini ve bütün Fransız milletini mihvercilere yaranmak suretile ne kurtarılırsa kârdır, fehvasınca herhangi bir harekette bulunmaktan tahzir için İngiliz Başvekili son nutkunu söylemiş ve «hiç değilse İngilterenin çalışmalarına engel olmamalarını Fransızlardan istemiştir.» Bu sözler ve bütün vaziyet, kat'i boğuşmanın, Fransanın pek çok kıymettar arazisi bulunan Akdeniz havzasında yapılacağını teyid ediyor. Ayni zamanda Fransanın şimdiden, Almanya ve İtalya ile sulh yapacağından ve mihver devletlerile ittifak akdine mecbur olacağından Londrada söylenmekte ve bunun önüne geçmek istenmektedir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Yetim maaşı alan çocuklar

Ankara, 22 (Hususi) — Yetim aylığı alan erkek çocukların maaşlarının 19, kız çocuklarının da 25 yaşını doldurdukları günden itibaren kesilmesine Maliye Vekâletince karar verilmiştir.

ASKER GÖZİLE

Artık İngiliz donanması harp hareketlerinde de varlığını göstermiye başladı

(Birinci sahifeden devam)

balamışlardır. Japon hava kuvvetleri hiçbir müdafaa tedbirine rastgelmemişlerdir.

17 birinciteşrin günü Manche denizinin garp taraflarında bir deniz hareketi olmuştur. Şimdiye kadar karakol ve emniyet hizmetlerile pek meşgul olan ve kendisini çok koruyan İngiliz donanmasında son günlerde bir başka zihniyet, ruh görülmiye başlamıştır. İngiliz donanması artık kendi varlığını harp hareketlerinde de göstermiye, aktif ve dinamik harp kahramanlıkları yapmıya koyulmuştur. Bunu takdir etmemek, tebarüz ettirmemek asla caiz değildir.

1939 senesi birincikânun ayında Cenubî Amerikada Montevideo'da Alman cep zırhlısının kendisini batırmasile neticelenen deniz muharebesinden başka bu harpte hiçbir canlı deniz hareketi olmamıştı. Geçen gün 12 birinciteşrinde Akdenizde Montevideo muharebesinin kahramanlarından İngiliz Ajax kruvazörünün ikinci bir kahramanlığına şahit olduk. Bu iki vaka bize gösteriyor ki İngiliz bahriyesinin genç unsurlarında Trafalgar kahramanı Amiral Nelson'un kanı kaynamaktadır.

Londrada, Trafalgar meydanında yükselmekte olan Amiral Nelson heykelinin altında yazılı olan (Vatan her İngilizden bir Nelson olmasını bekler) cümlesi 1805 senesindenberi tatbik mahalli bulamamıştı. Ne geçen Cihan Harbinde ve ne de bu seferki Avrupa harbinde Nelsonvari hiçbir hareket görülmemişti. Hattâ geçen harbin Skagerrak muharebesi bile bu tarzda bir muharebe değildir. 1905 senesinde Japonların yapmış oldukları Tchuşima muharebesi, daha kahramanca, daha aktif ve dinamik bir deniz muharebesidir.

Yeni Avrupa harbinde, Norveç seferinde, İngiliz donanması kendisinden beklemekte haklı olduğumuz Nelsonvari bir varlık gösteremedi; Almanların denizaşırı bir sefer yapmalarına mâni olmadı. Gerek Norveç ve gerek Dunkerque muharebelerinde Alman tayyareleri deniz kuvvetlerine mühim zararlar verdirdiler. Bu tecrübeler gösterdi ki İngiliz harp gemilerinde hava hücumlarına karşı müdafaa tedbirleri kâfi değildir. Bunun üzerine İngiliz donanması birinciteşrin ayına gelinceye kadar karakol hizmetinden başka hiçbir harp faaliyeti göstermedi. Bu müddet zarfında İngiliz harp gemilerindeki hava müdafaa tertibatı ıslah edildi; yeni sistem hava müdafaa topları ve makineli tüfekleri koymıya mecburiyet hasıl oldu.

Diğer taraftan İngiliz bahriyesinin yüksek kumanda heyeti Nelson ruhile aşılanmak için bir ıslah himmetine uğradı. Amiral Farbes istirahate çekilerek yerine Amiral Johne Tovey'in anavatan filosu başkumandanlığına ve Amiral Henry Harvood'un da deniz kurmayı reis muavinliğine tayin edildiklerini Anadolu ajansı 18 birinciteşrin tarihinde bildirdi.

Şimdiye kadar hava hücumlarına karşı pek ziyade kendisini koruyan İngiliz donanması, artık hareket halindeki harp gemilerine tayyarelerin pek tesir gösteremediklerine kanaat getirmiş gibi görünüyor. Diğer taraftan Almanların ve İtalyanların pek ziyade istifade ettikleri serî hücumbotlarından İngiliz bahriyesi de kâfi miktarda tedarik ederek kullanmıya başladı.

13 birinciteşrin sabahı Akdenizde Malta civarındaki muharebede İngiliz kruvazörlerine dört saat hücum eden İtalyan tayyareleri Liverpool İngiliz kruvazörünü hasara uğratmışlarsa da kendileri de altı tayyare kaybetmişlerdir.

Birinciteşrinin ikinci haftasında Cherbourg limanını bombardıman eden İngiliz anavatan filosu parçaları birkaç gün sonra Boulogne ve daha sonra, 16 birinciteşrin gecesi de Dunkerque'i bombardıman etmişlerdir.

17 birinciteşrin sabahı dört Alman destroyeri Fransanın batı şimal köşesindeki Brest harp limanından hareketle evvelâ garbe doğru yol almışlar; bu esnada bir İngiliz tayyaresi bunları görerek filoya haber vermiş. Civardaki kruvazör ve destroyerlerden mürekkep bir İngiliz filosu hemen hareketle bunlara doğru yol almıya başlamış. Öğleden sonra Alman destroyerleri batı şimale doğru istikamet tebdil ederek Büyük Britanya adasının batı cenup köşesindeki Land's End burnunun garp taraflarına doğru ilerilemiye başlamışlar; İngiliz filosu, Alman destroyerlerine öğleden sonra saat dört raddelerinde bu burnun yüz mil kadar batı cenubunda rastgelmişler ve Almanların iddialarına göre, Alman destroyerleri İngiliz gemilerine hücum ederek gûya bir İngiliz harp gemisine bir torpil isabet ettirmişlerdir. Hava kararıktan sonra İngilizler kendi sahillerine, Alman destroyerleri de Brest limanına çekilmişlerdir. Bu muharebe esnasında iki taraf bahriyesine mensup tayyareler de işe karışmışlardır. Holanda sahillerine sokulan İngiliz serî motörbotları, Alman sahil topçularının ateşine uğramışlardır.

Su testisi su yolunda kırılır. İngiliz donanması ufak tefek zayiata ehemmiyet vermiyerek böyle aktif ve dinamik rollere devam ederse, muvaffakiyetlerini herkesten evvel alkışlıyacak olanlar Türk vatanseverleridir.

Eski Ordu Kumandanlarından
Emekli General
ALİ İHSAN SABİS

Günün yazısı

M. Churchill'in dünkü kuvvetli nutku

(Başmakaleden devam)

dra şehrinde, insanlarımız iyi dayanıyorlar.»

Londra şehri üzerine Almanların bin, hattâ bin sekiz yüz kilo sikletinde muazzam ve müthiş bombalar salıverdikleri sırada, yâni koca şehir, yer yer ateş tufanına tutulmuş gibi tarrakalarla sarsıldığı bir anda, radyonun başına geçip böyle bir nutuk irad etmek ve düşmana meydan okumak, İngiliz milletinin azmi ve cesareti hakkında her tarafta iyi tesirler husule getirecek hareketlerdendir. İngilizler, başlarına geçirerek mukadderatlarını eline teslim ettikleri adamın, bu kadar pervasız hareket ettiğine ve neticeden bu kadar emniyetle bahseylediğine şahit oldukça, ye'se düşmeyi tabiî hatırlarına bile getirmezler.

M. Churchill, nutkunun bir diğer yerinde de yine M. Hitlere hitaben «çok zaman evvel vaad olunmuş ve sık sık tekrar edilmiş olan istilâyı bekliyoruz» diyor.

Bunda İngiliz Başvekilinin yerden göğe kadar hakkı vardır. Çünkü, Alman Devlet Reisi bundan takriben bir ay kadar evvel söylediği nutukta, İngilizlere «merak etmeyin, geleceğiz!» demişti. M. Hitlerin bu çok açık ve kat'i tehdidine mukabil, şimdi M. Churchill'in de «istilâyı hâlâ bekliyoruz» tarzında meydan okuması, hakikaten pek yerindedir.

Maamafih, İngiliz Başvekili, bir taraftan hasmına böyle meydan okumakla beraber, diğer taraftan ihtiyatı da hiç elinden bırakmamakta ve İngiliz milletini, istilâ tehlikesinin henüz büsbütün geçmediğini söyliyerek, ikazdan da hâli kalmamaktadır. Zaten İngilizlerin en büyük kuvvet ve kudretlerinden birini de, milletle bu suretle açık konuşmak ve milletten hiçbir şeyi saklamamak teşkil eylemektedir.

Hulâsa, M. Churchill'in bilhassa Fransızlara hitaben ve onları celp ve cezp için söylemiş olduğu dünkü nutku, heyeti umumiyesile dinliyenler ve okuyanlar üzerinde iyi tesir bırakan nutuklardandır. İngiliz Başvekili gibi çok siyaset tecrübesi geçirmiş ve haddi zatinde de nâtıkaperdaz olmakla tearüf eylemiş bir devlet adamının ise, düşünüp taşınıp tertip ve irad ettiği bir nutukta bu suretle muvaffakıyet göstermesi de pek tabiidir.

TASVİRİ EFKAR

Times'in makalesi

(1 inci sahifeden devam)

setten doğrudan doğruya değilse bile, muhakkak surette Süveyş kanalına doğrudur.

İsveç meselesini bir derece mazur görebilirdik. Fakat bu sefer, hâdiseler yukarıda gösterilen tarzdan az çok başka bir tarzda dahi birbirini takip eylese, gafil avlanmamız için hiçbir sebep yoktur. Vaziyeti, mümkün bütün inkişaflarile takdir etmek ve bu inkişaflardan herbirine karşı koymak için en iyi vasıtalar üzerinde kararlar almak için geniş zamanımız olmuştur.

Albay Beck tevkif edildi

Bükreş, 22 (A.A.) — Sabık Polonya Hariciye Nazırı Beck, dün Bükreş civarında Snagov'da tevkif edilmiştir. Kendisinin, 15 gündenberi kaçmıya hazırlanmakta olduğu öğrenilmişti. Beck'in üzerinde bir İngiliz pasaportu bulunmuştur.

Beck, kaçmak için hiçbir teşebbüste bulunmıyacağına dair söz vermişti. Beck, Snagov'dan Bükreşe gelmiye ve buradan da memleketi terketmiye teşebbüs suretile bu sözünü tutmamıştır. Bükreşi hududa bağlıyan enternasyonal yolun başladığı noktada kendisini bir otomobil beklemekteydi. Beck, kendisini getiren otomobilden kendisini kaçıracak olan bu otomobile binerken, Beck'in plânlarını sezmiş olan lejyoner polisi tarafından yakalanmıştır. Beck, evvelâ, «Ben Beck değilim, İngilizim» demiş ve sahte bir İngiliz pasaportu göstermiştir. Fakat bunda muvaffak olamadığını görünce polislere bir buçuk milyon ley teklif etmiştir. Bu para, hazineye irat kaydolunmuş ve Beck, Bükreş hapishanesine nakledilmiştir.

Prenses Nevcivan kazaen vefat etti

Şişli, Osmanbey civarında oturan Feridun Paşanın zevcesi 70 yaşında Prenses Nevcivan, dün odasındaki elektrik sobasını yakarken etekleri tutuşmuş, bir çok yerlerinden yandıktan sonra yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Baygın bir halde Şişli Çocuk hastanesine kaldırılan Nevcivan, biraz sonra ölmüştür.

Müddeiumumilik vakanın tahkikatına el koymuş, adliye doktoru Enver Karan, cesedin defnine ruhsat vermiştir.

Kahire ve civarı

(1 inci sahifeden devam)

Müdafaa Nezaretinin dün akşam neşrettiği tebliğ:

20 ilkteşrinde saat 20.30 ile saat 22 arasında iki hava hücumu olmuş ve Kahire civarında bir çiftliğe müteaddit bomba düşmüştür. Bunun neticesi, birisi kadın olmak üzere 6 kişi hafif surette yaralanmıştır. Diğer bir kişi aldığı yaralardan ölmüştür. Hiçbir mühim hasar olmamıştır.

İtalyan tayyareleri Amerikan petrol tesisatını bombaladılar

Vaşington, 22 (A.A.) — California Standard Oil Company ve Texas Oil Company şirketlerinin mümessili Arabistanda bulunan Amerikan petrol tesisatının İtalyan tayyareleri tarafından bombardıman edilmesini, Hariciye Nezareti nezdinde protesto etmiş ve bombardımanın Amerikalılara ait emlâki hasara uğratmış olduğunu ve Amerikalı kimselerin hayatlarının tehlikeye girmiş bulunduğunu beyan etmiştir.

Kahire, 22 (A.A.) — Bu sabah hava hücumlarına karşı verilen alarm işareti, yanlış olarak verilmiştir. Bu alarm, ikinci ve üçüncü alarmdan sonra verilen

Bulgaristan ve Balkanlar

(Birinci sahifeden devam)

mikyastaki harekâtın ilkbahara tehiri icap etmektedir.

Times gazetesinin diplomatik muharriri de şunları yazmaktadır:

Bulgaristanda Alman kıtaları mevcut değildir. Bulgar hükûmeti, diğer bir Balkan devletinin aleyhine müteveccih herhangi bir harekete iştirak etmiyeceğini ve Almanya ile İtalyanın kendisini böyle bir hareket için tazyik etmiş olmadıklarını bildirmiştir.

Bulgar hükûmeti, Ege denizi istikametinde hiçbir istek ileri sürmemiştir. Zira böyle bir talebin, en büyük deniz devletinin rızası olmadan muvaffak olmasına imkân yoktur. Bundan başka, Bulgaristan dahilinde Rus taraftarlarile Alman taraftarları arasında mücadele devam etmektedir.

Yugoslav Başvekilinin beyanatı

Belgrad, 22 (A.A. — Avala ajansı bildiriyor: Başvekil Tsvetkoviç, Nişde parti konferansında söylediği bir nutukta ezcümle demiştir ki:

Hâlen, sarih bir enternasyonal vaziyet karşısında bulunuyoruz. Bugün vaziyetimiz, o tarzdadır ki her türlü sergüeşten ve sulhü ihlâl edebilecek her şeyden sakınmamız lâzımdır. Bu sebepledir ki bütün komşularımızla iyi ve dostane münasebetler idamesine ehemmiyet vermekte devam ediyoruz.

Eden Ankaraya gelmiyor

Londra, 22 (A.A.) — Reuter ajansının diplomatik muharririnin öğrendiğine göre, İngiliz Harbiye Nazırı Eden'in muhtemel olarak gelecek hafta veya yakın bir zamanda Ankaraya gideceği hakkında Berlin radyosu tarafından verilen haberin katiyen esası yoktur.

Muhtasar Tetkikler

İstimlâk meselesi ve kanunları

— 1 —

H. Basri Çantay isimindeki bir okuyucumuz bir çok vatandaşları yakından alâkadar eden çok mühim bir mevzua el koymuş bulunuyor. Biz de güzel bir çalışma mahsulü olan bu tetkiki okuyucularımızın istifade nazarlarına arzediyoruz

Yazan : **H. Basri Çantay**

İstimlâklerde tatbik edilen muhtelif kanunların tevhidi, istimlâk işlerindeki merasimin kısaltılması maksadile Belediye hukuk müşavirleri arasında iptidaî müzakereler yapılmakta olduğunu İstanbul gazetelerinde okudum ve bu münasebetle ben de bir kaç satır yazı yazmak istedim.

Evvelâ şunu söyliyeyim ki:

1295/1879 yılındanberi Türkiyenin her yerinde ve hemen her Türkün ağzında resmen dolaşmakta olan o ihtiyar «istimlâk» kelimesinin yerine - o kadar yayılmış ve Türkleşmiş olmasına rağmen - diğer tatlı ve munis bir kelimenin kabulüne çok ihtiyaç var.

Tarihimizde haksız ve keyfî birçok hareketlerin revaç ve tervicine vesile olmuş olan o kelime bizde iyi intıba ve teveccühe mazhar olamamıştır. Sayılan (Müstemlik) ve (Müstemleke) kelimeleri de böyledir. Onun için bu perili ve belâlı kelimenin derhal ailesi evine gönderilmesini temenni ederim.

***

Hususî menfaatlerin âmme menafiine tâbiiyeti keyfiyetinin bir tatbiki demek olan istimlâk, eski devirlerdenberi fiilen mevcuttu. Fakat kanunlaşması, bir kaide altına alınmıya başlanması, bilhassa Fransada, hukuku beşer beyannamesinin (1789) neşrile başlamıştır.

Ondan evvelki istimlâkler hususî emir ve iradelerle, gayri muttarid ve gayri muhik suretlerde, icra olunurdu. Çünkü mülk hakikatte ferdin değil, devletindi. Hattâ istimlâkin adına da «menfaati umumiye için istirdadı mal» denilirdi.

Bu vaziyetten zaman zaman edilen şikâyetler umumî bir mahiyet aldı ve kıyametler koptu. Fransada 26 ağustos 1789 tarihli beyannamenin neşrinde âmil olan sebeplerden biri de işte o haksızlıklardı.

Bu beyanname 14 Eylûl 1791 Kanunu Esasisinin de mukaddemesini teşkil etti. Masuniyeti mülkiyeye ait ilk metin şu mealdeydi:

«Madde, 17: Mülkiyet hakkı taarruzdan masun ve mukaddestir. Sureti meşruada lüzumu tahakkuk etmiş bir menfaati umumiyeye müstenit olmadıkça ve peşin ve muhik tazminat verilmedikçe kimse mülkünden mahrum edilemez.»

Bu esas 24 haziran 1793 Fransız Kanunu Esasisinin (19) uncu maddesinde daha kuvvetli bir surette tekrar edilmiştir:

24 Haziran 1793

«Madde, 19: Kanunen ve vâzıhan müsbet umumî zaruret olmadıkça ve peşin tazminatı muhikka verilmedikçe hiçbir kimse rızası hilâfında mülkünün en küçük bir parçasından bile mahrum edilemez.»

Bilâhare istimlâk usulü medenî kanunlarına girdi, sonraları ise bedii ve tezyinî ihtiyaçlar da umumî menfaatlerden addolundu ve artık hususî istimlâk kanunları neşredildi.

Fakat, bunlar da gerek istimlâk edilecek emlâkin tayini ve gerek bedellerinin takdiri yalnız mülkî idarenin salahiyetine tevdî edildiği için yine müthiş itirazlar yükseliyordu. Nihayet ihtilâf vukuunda mahkemenin hükmüne müracaat olunması kabul edildi.

Fransada bu esaslara göre tanzim ve ilân edilen istimlâkî emlâk kanununun tarihi (3 mayıs 1841) idi ki bizim ondan (38) yıl sonra tedvin ettiğimiz (24 teşrinisani 1295-1879) tarihli «İstimlâk kararnamesi», hayli farklarla, işte o arzdide kanundan iktibas edilmiştir.

Maamafih, bizde neşredilen ilk istimlâk nizamnamesi (4 recep 1272 - 1856) tarihlidir ki o, kararnameye nazaran pek iptidaidir.

***

İstimlâk nizamnamesinin uzatılmış serlevhası şöyledir: «Saltanatı Seniyenin menafii umumiyeye dair şeylerin tanzimi halinde lüzumu olup kıymeti lâyıkasile sahiplerinden mübayaa edeceği arsızi vesaire hakkında nizamnamedir.»

Bu nizamnameye göre: «Menafii umuma şamil olan demiryol ve cedvel ve imrarî enhar ve tevsii turuk ve tezyin ve tathiri belde gibi şeyleri saltanatı seniye tanzim ve küsad ve tesviye eylediği halde alınması icap edecek arazi ve tarla ve hane ve emlaki saire... Dersaadette ise Şehir Meclisi ve Ticaret Nezareti taraflarından ve tarafı şer'i şeriften ve vakıf dahilinde olduğu halde canibi teftişi evkafı hümayundan birer kimse mevlâ olarak memur ve tayin olunarak, anlar marifetile mesaha olunup mahal ve mevkice kıymeti lâyıkası ne ise erbabı vukuftan ve bigaraz kimselerden tahkik ile işbu mevlâ tarafından ol mahallin mesahası ve şeklü hali ve katolunan pahası tasrihile bir mazbata yapılıp, cümlesi dahi zeyl ile tasdik olunup, badehu Ticaret Nezareti tarafından ba takriri Bâbıâliye takdim ile bâlâsına buyurultu ve sahhı âlî tastir ve keşide olundukta iktızası icra, yani pahası ita ile iskatı mülkiyeti sureti ifa kılınacaktır. Taşralarda olduğu surette dahi ..... mahallerinde meclisi memleket ve tarafı şer'i şerif ve vakıf dahilinde ise Muaccelât müdürü tarafından birer kimse mevlâ olarak tayin olunup, mahallinde mesaha ve bigaraz erbabı vukuftan kıymeti lâyıkası tahkik olunarak, işbu mevlâ tarafından alınacak mahallin mesaha ve şeklü hali ve katolunan pahası tasrihile birer mazbata yapılıp mevlâ âzası ve haber verenler taraflarından temhir ve imza ettirilerek, meclisi memlekete ita ile orada dahi tasdik olunduğu halde zeyli yazılıp badehu valii memleket tarafından Bâbıâliye serian iş'ar ile tarafı sadareti uzmadan tastir buyurulacak emirnamei samî üzerinde mahallinde iktızası ifa olunacaktır...»

Malûm, Osmanlı tarihinde Gülhanede okunan bir «Hattı Hümayun»dan bahsolunur. Bunun tarihi (26 Şaban 1255 - 1839) dur.

Hukuku Beşer beyannamesinin ilânından tam yarım asır sonra okunan o hatta «emniyeti can ve mahfuziyeti ırz ve namus ve mal ve tayini virgü kaziyyelerinden» ve «emniyeti mali kaziyyesinin fıkdanı halinde herkesin ne devlet ve ne milletine ısmamayıp ve ne imarı mülke bakamayıp daima endişe ve ıztıraptan hâli olmadığı misillû aksi takdirinde, yani emval ve emlâkinden emniyeti kâmilesi olduğu halde dahi hemen kendü işi ile ve tevsii dairei taayyüşüle uğraşıp ve kendusunda günbegün devlet ve millet gayreti ve vatan muhabbeti artıp ana göre hüsnü harekete çalışacağı şüpheden âzade» olduğundan bahisle «herkes emval ve emlâkine kemali serbesti ile malik ve mutasarrıf olarak ana bir taraftan müdahale olunmamak ve faraza birinin töhmet ve kabahati vukuunda anın veresesi ol töhmet ve kabahatten berîizzimme olacaklarından anın malını müsadere ile veresesi hukuku irsiyelerinden mahrum kılınmamak» lüzumu ihtar edildiği gibi, bu esas «Evaili cümadelâhir 1272 - 1856» tarihli «Islahat Fermânı âlisi» ile de teyid olunmuş ve nihayet (7 Zilhicce 1293 - 1876) tarihli «Kanunu Esasî» nin (21) inci maddesinde «herkes usulen mutasarrıf olduğu mal ve mülkünden emindir. Menafii umumiye için lüzumu sabit olmadıkça ve kanunu mucibince değer pahası peşin verilmedikçe bir kimsenin tasarrufunda olan mülk alınamaz» denmişti.

(24) üncü maddesinde de müsaderenin memnu olduğu tasrih edildi. Yarınki nüshamızda mevcut istimlâk kanunlarından bahsedeceğiz.

H. BASRİ ÇANTAY

Tramvaylarda oturacak yerler azaltılıyor

(1 inci sahifeden devam)

balarında oturulacak sıraların kaldırılmasını teklif etmişlerdir. Sıralar kalkacak olursa, hiç şüphe yok ki, tramvay arabaları daha fazla yolcu alabilecekleridir. Bu fikir, Belediyeye de muvafık geldiğinden, incelemiye karar vermiştir. Bu hususta tramvay idaresi müdiriyeti tetkiklerini yapacak ve birkaç güne kadar raporunu verecektir. Şimdilik yalnız bir sıranın kaldırılması muvafık olacağı alâkadarlarca söylenmektedir.

Ramide feci bir cinayet

(1 inci sahifeden devam)

ve şöyle devam etti:

«— Eskidenberi mahallemizin en gürültücü, en sinirli kadını olarak tanınırdı. Kocası Danyel ise tamamile aksi, uysal bir adamcağızdı.»

Kiralık oda isteniyor

«— Ne vakit evlendiler acaba?

«— Nikâhsız yaşıyorlardı. Yedi, sekiz sene evvel Suhaines, babasından kalan 9000 lirayı Danyele verdi. O zaman çok çalışkan olan Danyel parayı alınca Beyoğlunda bir manav dükkânı açtı. Fakat bir çok kızlarla tanıştı ve dolayısile elindeki paralardan yalnız 500 lira olduğu halde, üç ay yalnız bıraktığı karısının yanına döndü ve bundan dört sene evvel bir araba satın alarak Edirnekapı - Rami arasında işlemiye başladı.

Her akşam kavga eden Danyelle Suhaines, bana gelerek oda kiralamak istediler. Kavga etmemeleri şartile kabul ettim.

Kadın yok

Evvelâ iyi geçinir görünüyorlardı. Onlardan memnundum. Bundan on beş gün evvel İzmite gittim. Geldiğim zaman Danyel evde yalnızdı.

«— Madam nerede Danyel? diye sordum.

«— Beyoğlunda bir eve hizmetçi olarak gitti. Cevabını verdi.

İpucu

Nihayet dün sabah bizim çoban Ali, bahçede bir incir ağacının altında otururken, yeni kazılmış bir yer görmüş, bana gelerek:

«— İncirin yanındaki yeri sen mi kazdın? dedi.

Birdenbire şaşırdım. Çünkü bahçeyi ya çoban kazar, ya ben... Bundan dolayı hayret ettim ve hemen toprak yığını yanına gittim.

Kazmaya takılan çarşaf

Mezara benziyen bir vaziyette kazılmış olan burasını açmıya başladık. Birdenbire başım döndü. Çünkü kazmaya takılan beyaz bir yatak çarşafı meydana çıkmıştı. Derhal jandarma karakoluna giderek meseleyi anlattım. Yanımda iki jandarma ile eve geldiğim zaman, Danyel de kapıdan içeri giriyordu. Bizi görünce sapsarı kesildi. Düşmemek için duvara dayandığı görülüyordu.

Katil kim?

Katilin Danyel olduğunu anladım ve jandarmaya söyliyerek yakalattım. Alıp karakola götürdüler.

«— Katilin bir çok kadınlarla tanıştığını söylüyorsun. Acaba işin içinde bir aşk macerası filân olmasın?

«— Zannederim, bundan bir sene evvel Sütlücede kahveci Haçiğin kızı Anjel ile nişanlanmışlardı. Fakat Suhaines meseleyi anladı ve bir gün Anjeli Silâhdarağa köprüsünde yakalıyarak bütün saçlarını yoldu. Zavallı kadın, bu dayaktan sonra hastaneye kaldırıldı.»

Vaka müddeiumumiliğe haber verilmiş ve nöbetçi müddeiumumî muavinlerinden Faridun Bağana, vaka yerine gelerek tahkikata başlamıştır.

Danyel ne diyor?

Danyel, müddeiumumî muavini Feridun Bağana tarafından jandarma karakolunda sorguya çekilmiş, şunları söylemiştir:

«— Onu ben öldürmedim. On gün kadar evvel beygiri tımar ederken, beygir bir çifte attı ve karımı öldürdü. Bundan çok korktum. Son zamanlarda karımla aram açık olduğundan herkes beni katil sanacaktı.

Cesedi üç gün kadar ahırda bıraktım. Sonra bir gece karanlıkta çıkarıp bahçeye gömdüm.»

Fakat tahkikat sonunda elde edilen delillere göre kadını Danyelin öldürdüğü anlaşılmıştır.

Diğer taraftan adliye doktoru Salih Hâşim, cesedi muayene etmiş, morga kaldırılmasına karar vermiştir.

Cesedin üzerinde ufak bir yara bulunmuş, cinayetin neyle işlendiği henüz anlaşılamamıştır.

Bir ihtimale göre, katil karısını ellerile veya ağzına bir yastık kapatarak boğmuştur.

Netice, cesed üzerinde morgda yapılacak otopsi sonunda anlaşılacaktır.

ŞÜKRÜ VANER

TAKSİM Sinemasında

Hiçbir filmde görülmemiş bir muvaffakıyet kazanan

ÇANAKKALE GEÇİLMEZ

filminin seanslarına dikkat.

Her gün saat : 1 - 2.30 - 4.30 - 6.15 ve 9 da

Senenin en fevkalâde filmlerini elde etmeğe muvaffak olan İstanbulun en büyük sineması

Şehzadebaşı Ferah ve Çemberlitaş

Bugün matinelerden itibaren

Atlas Ekspresi (Türkçe)

Azamet ve ihtişamile başları döndüren... Heyecan ve helecanlarile kalbleri durduran... Yiğitlik tarihinin parlak efsanesi; 20.000 sanatkâr, 10.000 şimendiferci ve 1.500.000 dolara mal olan CECİL B. de MİLLE'in şaheseri.

- Ayrıca yine 2 sinemada ilâveten -

Jutland Deniz Harbi (TÜRKÇE) Paramunt Harp Havadisleri (TÜRKÇE)

Tasvirin Hikâyesi

Yeniköy cinayeti

Yazan: C. B.

— 3 —

Komiser Remzi, esrarın anahtarını çözmüştü

O sırada Tarabya telefon merkezine yolladığı memur da gelmişti. O da şu haberi getirmişti:

— Bugün Muallâ hanım bir kaç telefon muhaberesi yapmış. (Malûmdur ki Tarabya telefon merkezi henüz otomatik değildir ve Yeniköy de oraya bağlıdır) Santralde memur bayan, muhaverelerle fazla alâkadar olmamış, fakat bu muhaverelerden iki tanesi üstüste yapılmış ve burada konuşan bir erkek sesiymiş...

— Acaba o erkeği bulsak memure sesini tanır mı?

— Bir kere dinliyelim. Belki tanırım, dedi.

— Ne konuştuklarını duymuş mu?

— Erkeğin, muhakkak gel, dediğini duymuş... Üst tarafını dinlememiş...

— Bu erkek sesi, acaba Fahri beyin sesine benziyor muymuş?

Memur burasını sormamıştı.

— Şimdi, dedi, civarda bir yerden telefonla sorup cevap getireyim...

Beş dakika sonra:

Telefon memuresinin, Fahri beyin sesini iyi tanıdığını ve telefon eden kimsenin de Fahri bey olmadığını söylediğini bildirdi.

Remzi, hâdisenin bir kıskançlıktan tevellüd ettiği hakkındaki kanaatini takviye etti.

Biraz sonra, müddeiumumi Sadunun talebile tabibi adli geldi, ufak bir muayeneden sonra cesedin defnine ruhsat verdi...

***

KATİLİN İZİ ÜZERİNDE...

Remzi, akşam karakola döndüğü zaman kafasında binbir istifham işareti vardı... Muhakemelerinde hissi ona çok defa yardım etmişti. Bu sefer de içinden yükselen bir ses:

— Remzi! diyordu... Bir muvaffakiyet daha kazan. Zaten terfi zamanın da geldi... Polis müdürü de seni çok seviyor... Müddeiumumi yanlış yoldan tahkikata girişti... Haydi bakalım, kendini göster...

Daha o gün, arkadaşlarından birini sivil yaparak, Muallâ Hanımı kontrole memur etmişti... Eve girenlerle çıkanları tetkik edecekti.

Santraldeki memureden Muallâ hanımla konuşacak kimseler hakkında malûmat alacağı vaadini de almıştı.

Gazeteler ertesi günü cinayeti büyük punto harflerle bildiriyorlar ve hepsi bir ağızdan zengin Anadolulu tüccarın parasına tamaan katledildiğini yazıyorlardı... Daha ertesi günü müddeiumumî Beşiktaş semtinde iki kişi tevkif etmişti... Bunların ikisi de Rizeliydi ve her ikisi de suçlarını itiraf etmişlerdi...

Müddeiumuminin bunları nasıl yakaladığını Remzi bir türlü anlamamıştı. Rivayete nazaran, hizmetçinin yaptığı tarife göre sandal teşhis edilmiş ve bu suretle o iki kişi yakalanmıştı...

Diğer taraftan paraya tamaan Fahri Beyi öldürdüklerini söyliyen bu iki şahsın üzerinde ne kravat iğnesi, ne altın yüzükler, ne de paralar bulunmamıştı. Bu iki adam çaldıkları şeyleri korkularından denize attıklarını söylüyorlardı...

Gazeteler, Sadunun resimlerini basıyorlar ve muvaffakiyetini tebrik ediyorlardı.

Remzinin aklı bu işe bir türlü yatmıyordu...

Gazetede bu havadisleri okuduktan sonra, polis müdüriyetine telefon etti... Tahkikatın yanlış bir yoldan yürümüş olduğunu söyledi ve:

(Devamı var)

YENİ NEŞRİYAT

Saruhan oğulları ve eserlerine dair vesikalar

Yazan: *M. Çağatay Uluçay* Basan: *Manisa Halkevi*

Baştanbaşa vesikalar ve resimlerle dolu olan bu kıymetli eser, Türk tarihile meşgul olanları herhalde yakından alâkadar eder. Eseri yazan Çağatay Ulucay da memleket tarihine yardım etmek ümidile bu vesikaları toplamak ve bir araya getirmek için çalışmış ve çok değerli bir işi başarmıştır.

Müellif Manisadan bakınız nasıl bahsediyor: «Manisa kurulduğu günden beri muhtelif milletlerin eline düştü. Muhtelif milletlerin eserlerini sinesinde sakladı. Fakat hiçbir millet Manisaya Türk gibi hizmet etmedi ve sevmedi. Manisa yaşadığı müddetçe.. saadete ancak Türkler zamanında kavuştu ve Türkler ona gereken mevkii verdiler. Bundan dolayıdır ki Saruhanlılar burayı Bizanslılardan alır almaz kendilerine merkez, Osmanlılar da Şehzade sancağı yaptılar.»

Tarih bakımından bu kıymeti haiz olan Manisaya ait olan vesikaları toplamanın ehemmiyeti kendiliğinden tebarüz eder. Müellif te bu uğurda hiçbir zahmetten çekinmiyerek bu vesikaları toplamış ve bu eseri telif etmiştir.

Müellifi tebrik eder ve Manisa Halkevinin bu eseri neşretmek yolundaki hizmetini takdir etmeyi bir vazife tanırız.

Seyhan çok canlı bir spor günü yaşadı

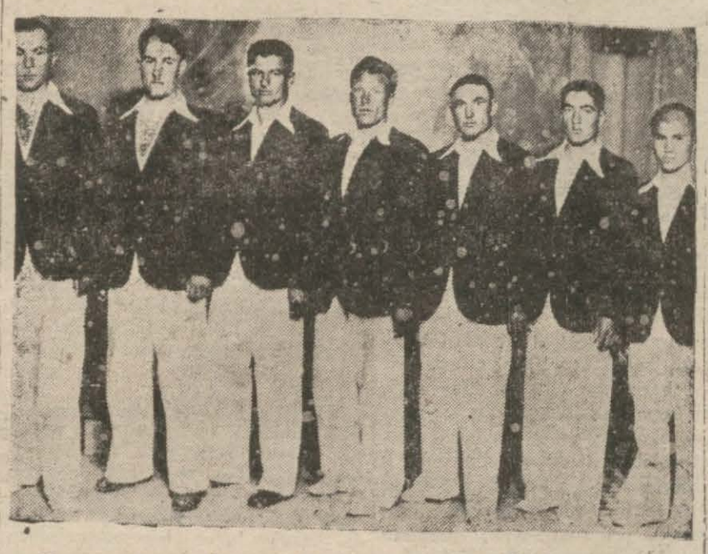

Hatay güreş takımına 7 - 0 galip gelen Seyhan bölgesi güreşçileri

Seyhan (Hususi) — Daha evvel kararlaştırıldığı üzere Hatay bölgesi atlet ve futbolcüleri şehrimize gelmişler ve istasyonda Adana Bölge Başkanı, sporcular, Kaptan ve oyuncular tarafından hararetli bir şekilde karşılanmışlardır.

Geçen cumartesi ve pazar günleri yapılan müsabakalar, binlerce meraklılar tarafından takip edilmiş, Valimiz Faik Üstün ve hükûmet ileri gelenleri tribünde yer almışlardı. Cumartesi saat tam 14 de yapılan müsabakalarda 110 metre mânialı koşuda, tek adım atlama müsabakasında, 400 metre koşuda, çok meraklı olan 1500 metrelik koşuda, gülle atma müsabakalarında Seyhanlılar parlak bir muvaffakiyet kazanmışlardır.

3000 metrelik mukavemet koşusunda, 4 × 100 bayrak koşusunda Seyhan ekibi yeni bir rekor tesis etmiştir.

Atletizm müsabakalarından sonra Seyhan ve Hatay futbol takımları karşılaşmışlar ve çok zevkli bir oyundan sonra Seyhan 4-0 galip gelmiştir.

Tenis müsabakaları

Teniste çok güzel bir netice alan Seyhan, ekseriyetle muvaffak olmuştur. Ayni günde yapılan atletizm müsabakalarında hemen hepsini Seyhan sporcuları kazanmıştır. Yalnız yüksek atlama ile 5000 metrelik müsabakalarda Hatay sporcuları iyi neticelerle galip gelmişlerdir.

Güreş müsabakaları

Ayni günde Hatay - Seyhan güreşçileri arasında cereyan eden çok heyecanlı güreş müsabakasında 7 - 0 Seyhan güreşçileri galip gelmişler ve bu suretle müsabakalara son verilmiş ve ayni günün akşamı Hataylı sporcular şerefine Seyhan Bölge binasında bir toplantı yapılarak gayet samimî bir vakıt geçirilmiştir.

ASKERLİK

Eminönü Yerli As. Şu. den:

Aşağıda adları yazılı Yd. subayların çok acele şubemize müracaatları.

Eminönü Ş. P. Tgm. Hayri Oğ. Hikmet 315 (199)

4/1366 Lv. Tgm. Hasan Oğ. Orhan Yeşilkük 331 (46745)

4/1865 Lv. Tgm. Ali Oğ. İbrahim Celâl Giresun 314 (33094)

4/1292 Lv. Tgm. İbrahim Oğ. Hüseyin Fehmi 312 (9597)

9/361 8. S. Hs. Me. Sabri Bahattin 312 (610 - 6)

9/366 8. S. Hs. Me. Tahir Rıfkı Türay 314 (1599)

4/1295 Lv. Tgm. Rıza Oğ. Mehmet 312 (1455)

3/1033 Nk. Tgm. Osman Oğ. Beşir Tezel 327 (45105) İstanbul

* *

Yerli Eminönü Askerlik Şubesinden:

1 — 316 ilâ 336 doğumlu yüksek ehliyetnameli kısa hizmetliler sevkedileceklerinden toplanma günü olan 31 Birinciteşrin 940 perşembe günü saat 9 da nüfus cüzdan ve askerî vesikalarile birlikte şubede bulunmaları.

2 — Askerliğini tam hizmetli olarak yapmış olan ve bakayada kalmış 327, 328 ve 329 doğumlu erattan bilâhare lise ve daha yüksek mektep mezunu olanlar da ayni günde sevkedileceklerdir.

Gelmiyenler hakkında askerlik kanununun 89. maddesi tatbik edilecektir.

Sizi saadete götüren

PUDRA RENGİNİZ

Hangisidir ?

On kadında Dokuzu fena renkte pudra kullanır

Fena rankte bir pudra, yüzünüze «makyajlanmış» ve çirkin bir manzara verir ve sizi daha yaşlı gösterir. En muvafık rengi bulmanın yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi Tokalon pudrasının yeni ve cazib renklerile yapınız. Bu yeni renkler gayet modern «Chromoscope» makinesi sayesinde karıştırılmıştır. Sihrâmiz bir göz, hemen kusursuz bir itina ile renkleri intihap eder ve artık «makyajlanmış» manzaraya nihayet verir. Cild ile gayet güzel bir tarzda imtizaç eden bu pudra âdeta tabii gibi gösterir. Tokalon pudrası hususi bir usul dahilinde «Krem köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede bütün gün sabit kalır ve ne yağmur ve rüzgârdan, ne de fazla terlemeden katiyen müteessir olmaz. Hemen bugünden Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Teninizin güzelleştiğini göreceksiniz.

Bütün dünyaya nam veren büyük Türk Şekercisi

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Ticarethaneleri

Merkezi : Bahçekapı , Şubeleri : Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy

Siparişleri Ticarethanenin Merkezi olan Bahçekapıdaki mağaza kabul eder.

ÖKSÜRENLERE KATRAN HAKKI EKREM

Bayramlık ve Hediyelik Şeker ve Şekerlemeleriniz

ŞEKERCİ H. MUSTAFA ve MAHDUMU

Ticarethanesinde hazırlanmıştır. İstanbul Bahçekapı

Nafia Vekâletinden:

Vekâlet için 20 adet 10 - 12 tonluk buharlı veya mazotlu olmak üzere eldeki mevcuda göre yol silindiri toptan veya perakende olarak satın alınacaktır.

Satışa âmade hazır silindiri olanların bunların fennî evsafını bildirir kataloğ ve izahnamesile birlikte tekliflerini en kısa bir zamanda Vekâlete göndermeleri lüzumu ilân olunur. (9968)

1874 de tesis edilen şehrimizin tanınmış

Beyoğlu, İstiklâl caddesinde Baker mağazası yanında 304 No. da

SAPUNCAKİS

Çiçek ticarethanesinin

Piyasada hiçbir ŞUBESİ bulunmadığını ve SAPUNCAKİS ismini taşıyan başka hiçbir çiçek ticarethanesile alâkası bulunmadığını sayın müşterilerine bildirmekle kesbişeref eyler. Telefon: 40167

Hatay Seyyar Jandarma Birlikleri Levazım Müdürlüğünden :

1 — Hatay jandarma birlikleri için (185000) kilo un pazarlık suretile satın alınacaktır.

2 — Pazarlığa 25 birinciteşrin 940 cuma günü saat 14 de başlanacaktır.

3 — Muhammen bedeli (30525)lira, teminatı (2289) lira (38) kuruştur.

4 — Talip olanların Ticaret Odasından musaddak vesikalarile birlikte Antakya kışlasında müteşekkil satınalma komisyonuna müracaatları.

İstanbul Belediyesi İlânları

Tahmin bedeli	İlk teminat	
1650,00	78,75	Kadıköy Belediyesi hududu dahilindeki yollarda kullanılmak üzere alınacak 300 metre mikâbı kum.
4864,40	364,83	Haseki, Cerrahpaşa, Zührevi hastalıklar hastaneleri ile Zeynepkâmil doğumevi, Beyoğlu, Üsküdar sarı hastalıklar mücadele merkezleri için alınacak 34680 kilo arpa ve 21500 kilo saman.

Tahmin bedellerile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı mevad satın alınmak üzere ayrı ayrı temdiden açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 4/11/940 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 940 yılına ait Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (10211)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kr.	Eksiltmenin Şekli	Saati
Bidon kapağı	1000 adet	850. —	63. 75	Açık eksiltme	10
Yaldız muhtelif cins	465 Kg.	2189. 75	164. —	»	11
Mektupluk zarf	185000 adet	644. 72	48. 35	»	11.30

1 — Şartnamesi ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarı yazılı 3 kalem malzeme açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

3 — Eksiltme 28/10/940 pazartesi günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameler sözü geçen şubeden parasız alınabileceği gibi nümuneler de görülebilir.

5 — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (9718)

Tasviri Efkâr

Nüshası (5) Kuruştur.

Abone Şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	yoktur.

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri: Pazar hariç her gün 2,5 . Tel : 22398

RADYO

23 Birinciteşrin Çarşamba

8.00 Program ve memleket saat ayarı, 8.03 Müzik: Hafif Müzik (Pl.) 8.15 Ajans haberleri, 8.30 Müzik programının devamı (Pl.), 8.50-9.00 Ev kadını - Yemek listesi.

12.30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Alaturka müzik, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Alaturka müzik, 13.20-14.00 Müzik: Radyo salon orkestrası (Violonist Necip Aşkın idaresinde).

18.00 Program ve memleket saat ayarı, 18.03 Müzik: Konçerto (Pl.), 18.30 Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 18.45 Çocuk saati, 19.15 Çocuklar için müzik, 19.30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45 Müzik: Radyo incesaz heyeti (Yegâh faslı), 20,15 Radyo gazetesi, 20.45 Müzik: Şarkılar ve türküler, 21.10 Konuşma (Modern opera), 21.25 Müzik: Koşmalar, 21.45 Müzik: Riyaseticümhur bandosu (Şef: İhsan Künçer), 22.30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham-tahvilât, kambiyo - nukut borsası (Fiyat), 22.45 Müzik: Cazband (Pl.), 23.25-23.30 Yarınki program ve kapanış.

BORSA

22-10-940 da muamele gören paralar

Londra	1	Sterlin	5,24
Nevyork	100	Dolar	132,20
Cenevr.	100	İsv. Fr.	29,6875
Atina	100	Drahmi	0,9975
Sofya	100	Leva	1,6225
Madrit	100	Peçeta	13,90
Budapeş.	100	Pengö	26,5325
Bükreş	100	Ley	0,625
Belgrad	100	Dinar	3,175
Yokoha.	100	Yen	31,1375
Stokhol.	100	İsveçkr.	30,005

ESHAM VE TAHVİLÂT

İkramiyeli yüzde 5 1938		19,30
Ergani		19,45
Sivas - Erzurum	2	20,—
» »	3	20,07
» »	4	20.—
» »	6	20.—
İş Bankası müessis		94,—
AnadoluDemiryoluIvell peşin		38.—
Merkez Bankası peşin		103,—

Borsa harici altın fiyatları

	Lira	Kr.
Reşadiye	23	15
Kalın Beşibirlik	99	00
Külçe altın gramı	2	74

Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Dram kısmında

Bu akşam saat 20.30 da

OTELLO

İstiklâl caddesi komedi kısmında

Gündüz saat 14 de

ÇOCUK OYUNU

Gece saat 20.30 da

DADI

* * *

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Pişkin beraber

Bu akşam, Beyazıtta, Marmara sinemasında «AKTÖR KİN» Sezonun en büyük eseri, Piyes 4 perde, 1 tablo.

İşçi arıyanlar

★ *DAKTİLO* — Tarih, Coğrafya Fakültesi Ankara. 25/10/940 da imtihan. Ücret 100 liraya kadar. Yüksek mektepte talebe olmamak şarttır.

Gayet hassas ve dakiktirler.

Umumî Acentalığı:

İstanbul, Kutlu han 1/4.

Satış mağazaları:

ANADOLU PAZARI, Sirkeci.

ZAFER Ticarethanesi, Eminönü.

A. Baroççi, Sultanhamam.

Panciris ve Savaialdis, Karaköy

Alberto ASSANTE, İstiklâl caddesi.

Taşra için acente aranıyor

— Büyük Casus Romanı —

Nakleden : **CIM MIM** *Tefrika No. 61*

Daha yola çıkarken biribirimize tanılmıştık. Onun için de dördümüz arasında, ayni davanın yolcusu olmaktan mütevellit bir yakınlık vardı. Daha trene binerken bizi teşyie gelen (M. 22) dördümüzü biribirimize tanıştırmış ve bir kenara çekerek:

— İşte dört arkadaş, elele verin, çalışın! demişti...

Ben o sırada bir fırsatını bulup, (M. 22) ye yaklaşmış ve bu yedi kişilik varyete kafilesinin içinde Gestapo'ya mensup kimsenin mevcut olup olmadığını da sormuş ve:

— Sen tek başınasın!

Cevabını almıştım.

Kendimden bahsetmiyorum, fakat diğer 6 arkadaş, hakikaten çok enfes şeylerdi. En müşkülpesent erkeklerin bile, bu yedi çiçeklik buket karşısında heyecana gelmemeleri mümkün değildi.

Yol esnasında hep şuradan buradan konuşuyorduk. Daha ilk defa, bar artistleri kafilesine karıştığım için, biraz yabancılık çekmiyor değildim... Onların bu meslekte geniş tecrübeleri vardı.

Diğer üç arkadaşımızın ismi İris, Nelly, Morthe idi. Hele Nelly, pek yaman bir şeydi. Amerikaya gitmiş, Afrika barlarını dolaşmış, Singapurda uğuruna adamlar öldürtmüştü.

Muhavereleri çok hoşuma gidiyordu. Herbirinin dağarcığında birkaç roman mevzuu maceraları vardı ve âdeta biribirlerile yarışa çıkmış gibi, biribirlerinden baskın olmak gayretile neler analtmıyorlardı. İris, Atinada, Femina barında Mısırlı bir zengini nasıl kendine meclûp ettiğini ve adamcağızı nasıl soyup soyana çevirdiğini anlattıkça, kokotluğun tâbiyelerine de hayran oluyordum.

Bir nevi beyaz et ticaretinin simsarları, sanatlerinin bütün inceliklerini ortaya döküyorlardı.

İsimleri karıştırmamalarını okuyucularımdan bilhassa rica ederim. Ben, yâni Juliette, Suzanne, Mery ve Jannette, biz dördümüz casustuk. İris, Morth, Nelly de safî artisttiler.

Bir aralık, Mery dışarı çıktı ve bana dışarı çıkmam için gözile bir işaret yaptı. Beş dakika sonra kendisine mülâki oldum.

— Bak, Juliette, dedi. Şu İris denilen kadına dikkat et, onun bir Alman casusu olmasından şüphe ediyorum.

— Neden anladın?

— Evvelâ lisanına bak... Fevkalâde iyi Fransızca konuşan bir Alman telâffuzu var. Saniyen anlattığı maceralara dikkat et. Hemen geçen seneyi Berlinde geçirmiş. Ben de bir aralık Macar hüviyetile Berlin barlarında bulundum... Fakat emin ol, Hitler rejimi altında, bunun o anlattığı şeyleri Alman barlarında tatbik etmiye imkân yoktur. Bizi fevkalâde sıkı altında tutarlardı. En muvaffakiyetsiz istihbaratı ben Berlinde yaptım.

— Bu kadar delil, bir insana bu damgayı vurmak için kâfi mi?

— Fakat bu kadar şüphe bir insanı uzaktan şüphe ile takip etmek için kâfi.

— Doğrusun!... Bu şüphenden Suzanne ve Jannette'e bahsettin mi?

— Zaten beni uyandıran Suzanne oldu. Onlarla hemen bir senedir beraber çalıştığımız için, içli, dışlıyız. Sen bize yeni iltihak ettin. Onun için ikaz etmek istedim. Tabii kusuruma bakmazsın!...

— Ooo... Bilâkis teşekkür ederim.

(Devamı var)

Alman ordularının

açlar münasebetile

dan kupayı paylaşmak için

Birinciteşrin Çarşamba

1359 H. Ramazan 21 Gün: 297

23

1356 Rumî Birinciteşrin 10 Hızır: 171

Vakitler	Ezanî S.	Ezanî D.	Vasatî S.	Vasatî D.
Güneş (Yarınki)	01	05	6	20
Öğle	06	40	11	56
İkindi	09	38	14	18
Akşam	12	00	17	49
Yatsı	01	31	18	43
İmsak (Yarınki)	11	25	04	

Sahibi: Z. T. EBÜZZİYA

Neşriyat Müdürü: C. BÂBAN

Basıldığı yer: Matbuai EBÜZZİYA